

Aktualno iz grosupeljske občine

Pred lokalnimi volitvami

Na občini je že čutiti, da se bližajo letošnje lokalne volitve.

V nedeljo, 22. novembra 1998, bodo namreč volitve:

- za 22 članov občinskega sveta
- za župana in
- za članstvo v svete vseh 10-ih krajevnih skupnosti.

Kdo bo v naslednjih štirih letih odgovoren za javno delo v občini in krajevnih skupnostih, bo odvisno od občanov, ki bodo kandidirali za funkcije (rok je 28. oktober) in od volivcev, ki bodo na volitvah funkcionarje izbrali.

Pred volitvami so predvsem aktivne politične stranke, ki zelo veliko javno nastopajo, se oglašajo v časopisih, na radiu in televiziji, izdajajo biltene in plakate, njihovi predstavniki govorijo na prireditvah, poverjeniki pa osebno agitirajo. Želijo, da bi njihovi člani in simpatizerji zasedli funkcije in tako izpolnjevali njihove politične programe.

V občini Grosuplje je aktivnih 8 strank (pred volitvami pa jih bo verjetno še več) in za tiste volivce, ki politično niso že dokončno odločeni, koga bodo volili, bo izbira kar težka. Nekoliko lažje bo potem, ko bodo stranke izdale svoje liste članov in kandidatov, saj po ljudeh se najlažje ugotovi, kakšna je stranka.

Javni nastopi, ki smo jim že priča so dveh vrst:

- ali hvaljenje sebe in svojih volilnih programov
- ali kritiziranje in diskreditiranje nasprotnikov.

V praksi je vedno lažje kritizirati kot pa javno delati v korist občine in krajevnih skupnosti.

Občani oziroma volivci si na odgovornih mestih gotovo želimo delovne, poštene in skupnosti predane funkcionarje, ne pa kritizerje in nergače, zlasti tiste z nizko politično kulturo.

Ve se, da tudi po letu 1990 dokaj enotno nastopajo tisti, ki so zvesti prejšnjemu političnemu sistemu. Druga skupina politikov so "kameleoni", ki so se prebarvali in sedaj držno nastopajo v novih tudi najmočnejših demokratičnih strankah. V tretjo skupino pa sodijo v delo usmerjeni, skromni in politično manj spretni kandidati – brez "kumrovške šole".

Po naši zakonodaji je predvolilni politični borbi, žal vse dovoljeno, tudi laž in osebno jemanje dobrega imena. Nekateri si to tudi dovolijo.

V Grosupljem se tako veliko piše in podtika laži v zvezi s preselitvijo Romov, češ da so za to krivi občina, župan in krajevna skupnost Grosuplje.

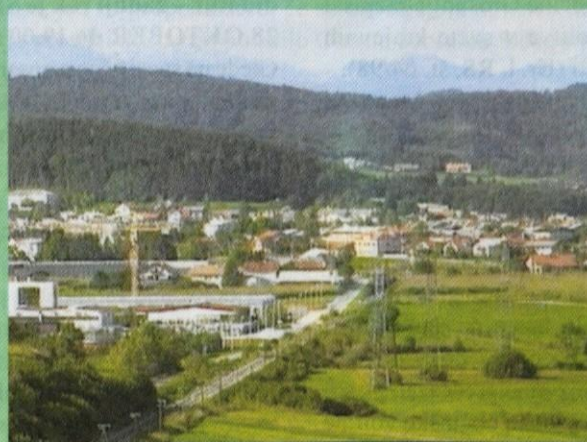
Piše o slabem gospodarjenju z občinskim premoženjem, zaviranjem razvoja gospodarstva v občini in o nezakonitih dejanjih, ki jih občina izvaja. Te laži imajo cilj razvrednotiti delo sedanjih javnih delavcev in funkcionarjev. Če bi bilo kaj res, bi gotovo že dali uradne prijave, tako pa se le javno ustvarjajo zdrahe in afere.

Viški politične borbe se pred volitvami še pričakujejo, čeprav se je eden že zgodil, ko so svetniki SDS na čelu s predsednico občinskega sveta zapustili redno sejo občinskega sveta 7. oktobra, povzročili nesklepčnost in tako nesprejetje za občino zelo pomembnih zazidalnih načrtov TOC za gradnjo gospodarskih objektov pri motelu in Jerovi vasi.

Kakorkoli že, 22. novembra bodo lokalne volitve, sprejmemo jih kot najpomembnejše in najbolj odgovorno politično dejanje volivcev. Kakšne ljudi in stranke bomo volili, takšna bo politična klima in takšne bodo razvojne aktivnosti v naslednjih štirih letih.

ŽUPAN

Rudolf Rome

Pogled na grosupeljsko industrijsko cono s Sp. Slivnice

Pogled na Grosuplje izpod neba

Foto: P. Zorc

Gradbišče OŠ Brinje napreduje po planu

LOKALNE VOLITVE 1998

Občinska volilna komisija obvešča vse občanke in občane občine Grosuplje, da je Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije razpisal redne volitve za člane občinskega sveta in volitve za župana občine. Istočasno je Župan občine Grosuplje razpisal redne volitve v svete krajevnih skupnosti (Ur. l. RS, št. 64/98).

Volitve v občinski svet, župana in svete krajevnih skupnosti bodo sočasno v NEDELJO 22. NOVEMBRA 1998.

Vsi volilni upravičenci boste volili na tradicionalnih voliščih in na treh različnih glasovnicah.

Za vse, ki boste na dan volitev odsotni, bo od 17 do 19 novembra organizirano predčasno glasovanje na sedežu občinske volilne komisije – OBČINA GROSUPLJE.

Skladno z zakonom o lokalnih volitvah (Ur. l. RS, št. 72/93, 7/94, 33/44, 61/95 in 70/95) je sestavljen rokovnik volilnih opravil.

Bistveni in najpomembnejši del pred volitvami je postopek kandidiranja in rok za vložitev kandidatur – zadnji rok je SREDA 28. OKTOBER do 19.00 ure.

Glede na specifičnost posameznega kandidiranja za: **občinski svet, župana in svete krajevnih skupnosti, podajamo le načelna izhodišča.**

Zakon določa tri oblike kandidiranja:

- 1.) določanje kandidatov političnih strank skladno s pravili stranke (politične stranke lahko določijo kandidate za vse tri oblike volitev)
- 2.) določanje kandidatov skupi-

ne volivcev s podpisovanjem:

- a) za listo 22 kandidatov v občinski svet - 15 podpisnikov
- b) kandidat za župana občine - 50 podpisnikov
- c) kandidat(i) za svet krajevnih skupnosti - 10 podpisnikov

3.) določanje kandidatov na zborih volivcev (opomba: ne velja za občinski svet).

Vsi kandidati in podpisniki morajo imeti volilno pravico in stalno prebivališče v volilni enoti v kateri kandidat kandidira.

Podpora volivcev za kandidatno listo v občinski svet in kandidata za župana se daje osebno na Upravni enoti Grosuplje – oddelek za upravno notranje zadeve. Podpisnik mora imeti s sabo veljaven osebni dokument. Podpora volivcev za kandidate v sve-

te krajevnih skupnosti predloži v potrditev Upravni enoti – predlagatelj.

Kandidature za občinski svet in župana se vlagajo neposredno na sedežu občinske volilne komisije, candidature za člane svetov krajevnih skupnosti pa na sedežu volilne komisije dotične krajevnih skupnosti – prostori sedanjih KS.

Lokalne volitve bodo strokovno izvajali volilni organi: občinska volilna komisija, volilne komisije krajevnih skupnosti in volilni odbori.

Vse dodatne informacije lahko dobite pri OBČINSKI VOLILNI KOMISIJI, ki ima sedež na OBČINI GROSUPLJE, Kolodvorska 2, Telefon: 761-211.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA

Občina svojim občanom

Sofinanciranje stroškov pri menjavi zemljišč

V proračunu Občine Grosuplje so v letu 1998 namenjena sredstva za sofinanciranje stroškov pri menjavi kmetijskih zemljišč. Sredstva so namenjena ureditvi kmetijskih zemljišč oz. kmetijskega prostora zaradi izboljšanja pogojev obdelave ter racionalnejše rabe kmetijskega prostora, pri čemer vrednost enega zemljišča ne presega vrednosti drugega zemljišča za več kot 50 %. Pravico do dodeljevanja sredstev imajo kmetje, ki s to

agrarno operacijo zaokrožujejo posestva in s tem pridobijo večje komplekse kmetijskih zemljišč. Za ta namen je na voljo **400.000,00 SIT**, Občina Grosuplje pa sofinancira 70 % celotne cene menjave kmetijskega zemljišča.

Zainteresirani lahko vložijo prošnjo za sofinanciranje menjave kmetijskih zemljišč po vknjižbi parcele v Zemljiško knjigo na Okrajnem sodišču v Grosupljem. Vlogi je potrebno

priložiti naslednjo dokumentacijo:

- menjalno pogodbo,
- potrdilo upravne enote, da gre za medsebojno menjavo kmetijskih zemljišč,
- mapno kopijo, na kateri so poleg parcele, ki je predmet menjalne pogodbe, označene tudi parcele, ki so že v lasti prosilca,
- zemljiškoknjižni izpisek za parcelo, ki je predmet menjalne pogodbe in

- potrdila oz. dokazila o stroških menjave zemljišča.

Prošnjo za dodelitev sredstev z vsemi potrebnimi prilogami prosilci lahko vložijo na naslov: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Kolodvorska 2, Grosuplje, kjer dobijo tudi vse dodatne informacije. Rok za oddajo vlog je odprt do porabe sredstev.

Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Grosuplje

Sofinanciranje nakupa in zavarovanja plemenskih živali

V proračunu Občine Grosuplje so tudi v letu 1998 namenjena sredstva za sofinanciranje nakupa in zavarovanja plemenskih živali. Za ta namen je na voljo **3.000.000,00 SIT**, sredstva pa se dodeljujejo v skladu s pravilnikom o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 39/96, 61/96, 43/97 in 62/97) in sicer:

Občina Grosuplje sofinancira **nakup** plemenskih telic v višini 10 % od nabavne cene živali. Do regresa za nakup plemenskih telic so upravičeni rejci, ki imajo 5 ali več molznic v A kontroli. Zahtevku za sofinanciranje nakupa plemenskih telic je potrebno priložiti mnenje kmetijske svetovalne službe, potrdilo o nakupu ter tetovirni list za plemensko žival v A kontroli.

Občina Grosuplje sofinancira **zavarovanje** krav v višini 3.000,00 SIT za žival, do sredstev pa so upravičeni rejci, ki v enem letu zavarujejo nad 5 živali. Zahtevku za sofinanciranje zavarovanja je potrebno priložiti mnenje kmetijske svetovalne službe in potrdilo o zavarovanju plemenske živali.

Zainteresirani lahko vložijo prošnjo za sofinanciranje na-

kupa oz. zavarovanja plemenskih živali z vsemi potrebnimi prilogami na naslov: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Kolodvorska 2, Grosuplje, kjer dobijo tudi vse dodatne informacije. Rok za oddajo vlog je 15 dni od dneva objave v občinskem glasilu.

Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Grosuplje

Občina Grosuplje objavlja na podlagi 3. člena pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za področje kmetijstva v Občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 48/95)

IV. RAZPIS

za dodelitev posojil iz sredstev občinskega proračuna za področje kmetijstva v Občini Grosuplje

Vsebina in pogoji razpisa:

- Skupni znesek razpisanega posojila iz sredstev občinskega proračuna in sredstev Hranilnice LON d.d. Kranj, znaša **13.000.000,00 tolarjev**.
- Namen posojila: graditev, prenova in adaptacija gospodarskih objektov kmetije, nakup in posodobitev opreme, razširitev in posodobitev ter pridobivanje novih zmožnosti na kmetijah za dopolnilne dejavnosti, za nakup in urejanje kmetijskih zemljišč ter združevanje parcel, za programe predelave in trženja.
- Posojila so prednostno namenjena:
 - za dograditev in adaptacijo začelih investicij, ki bodo zagotavljale večje zmogljivosti na kmetiji,
 - za razširitev in posodobitev ter pridobitev novih zmogljivosti kmečkega turizma,
 - za posodobitev in razvoj domače obrti in podobnih dejavnosti na kmetijah,
 - za posodobitev in razvoj predelovalnih in pridelovalnih zmogljivosti na kmetijah,
 - za novogradnje gospodarskih objektov in objektov za dopolnilne dejavnosti.
- Za posojilo lahko zaprosijo občani Občine Grosuplje s slovenskim državljanstvom, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Investicija mora biti na območju Občine Grosuplje.
- Posojila se prednostno dodeljujejo prosilcem, ki v največji meri izpolnjujejo sledeče kriterije:
 - so kmetijski zavarovanci,
 - so kmetje, ki že opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetiji, so nasledniki oz. imajo naslednika,
 - kmetje, ki imajo ožjega družinskega člana s kmetijsko izobrazbo,
 - da imajo gradbeno dokumentacijo ali jo pridobivajo,
 - ekonomska upravičenost investicije.
- Pogoji, pod katerimi se bodo dodeljevala posojila:
 - odplačilna doba: do 5 let
 - obrestna mera: $T+2,9\%$
 - način obračunavanja in plačevanja posojila: tromesečno,
 - zavarovanje posojila: v skladu s pravilnikom o zavarovanju hranilnice (poroštvo porokov, menica z menično izjavo, zavarovalna premija, hipoteka,...),
 - ostali stroški: strošek odobritve posojila v višini 1,75%,
 - možnost moratorija do 6 mesecev po dogovoru s posameznimi kreditorejmalci.
- Rok za vložitev prošenj za dodelitev posojila je odprt do porabe sredstev. Prošnje za posojila z vsemi potrebnimi prilogami vložijo prosilci na naslov Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in

družbene dejavnosti, Kolodvorska 2, Grosuplje. Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.

8. Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:

- ime in priimek, naslov prosilca, EMŠO, davčna številka,
 - opis obsega kmetije oz. dopolnilne dejavnosti,
 - opis in predračunska vrednost investicije ter višina zaprosenega posojila,
 - potrdilo upravne enote, da se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo; če se ukvarjajo s kmečkim turizmom oz. imajo kmetijo odprtih vrat še odločbo o izpolnjevanju pogojev, ki jo izstavi oddelek upravne enote, pristojen za gospodarstvo, če se ukvarjajo z domačo in umetno obrtjo prosilci dostavijo potrdilo Obrtne zbornice Slovenije o priznanju dejavnosti,
 - zemljiškoknjižni izpisek star do 15 dni, zakupna ali druga pogodba o uporabi zemljišča, sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila ter overovljena na sodišču,
 - gradbeno dovoljenje (staro največ pet let) oz. potrdilo o priglasitvi del,
 - predračuni,
 - investicijski program s prikazom pokritja finančne konstrukcije in ekonomsko upravičenostjo investicije, ki ga podpiše svetovalna služba,
 - izjava o zagotovljenih sredstvih za pokritje investicije,
 - posestni listi za leto 1998,
 - potrdilo o prometu sredstev preko Kmetijske zadruge Grosuplje, potrdilo o plačanih davkih.
- Prosilci vložijo prošnje za kredit na obrazcih, ki jih dobijo na Občini Grosuplje ali v poslovni enoti Hranilnice LON d.d., Kolodvorska c. 3, Grosuplje.

9. Župan Občine Grosuplje bo sprejel sklep o dodelitvi posojila najkasneje v 30 dneh od dneva vložitve prošnje. Sklep bo prosilcem posredovan v 8 dneh po sprejemu.

10. Informacije in navodila za vložitev prošenj dobijo prosilci na Uradu za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Grosuplje, Kolodvorska 2, telefon 761-211.

OBČINA GROSUPLJE
ŽUPAN

Rudolf Rome, dipl. ing.

SEZNAM

splošnih aktov Občinskega sveta Občine Grosuplje,
objavljenih v Uradnem listu Republike Slovenije
v mesecu septembru in oktobru 1998

- Ugotovitveni sklep o prenehanju mandata članu Občinskega sveta občine Grosuplje, Avgustu Grilu
(Uradni list RS, št. 65 z dne 25. 9. 1998)
- Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 1998
(Uradni list RS, št. 68, z dne 5. 10. 1998)
- Odlok o dopolnitvi odloka o ustanovitvi javnega zavoda Vzgojno-varstveni zavod Kekec Grosuplje
(Uradni list RS, št. 68, z dne 5. 10. 1998)
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Pri Bambiču
(Uradni list RS, št. 68, z dne 5. 10. 1998)
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Turistično oskrbovalni center TOC II
(Uradni list RS, št. 68, z dne 5. 10. 1998)

**zavod za prostorsko, komunalno
in stanovansko urejanje
grosuplje, d.o.o.**
taborska 3, 1290 grosuplje

UREDIMO VAM KUPOPRODAJO VAŠE NEPREMIČNINE

♥ **CENITEV NEPREMIČNIN**

♥ **SKLENITEV KUPOPRODAJNE
POGODBE**

♥ **UREDITEV DAVČNIH
OBVEZNOSTI**

♥ **ZEMLJIŠKO KNJIŽNI
PREPIS**

♥ **PROJEKTIRAMO
STANOVANJSKE,
POSLOVNE IN
GOSPODARSKE OBJEKTE**

(061)

763-078

(061)

762-246

Teden vseživljenjskega učenja

Že tretjič

Na pobudo Andragoškega centra Slovenije bo tudi letos v naši občini vrsta prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja (TVD 98), ki bo potekal od 19. do 25. oktobra. Izvedli ga bomo že tretjič zapored z željo, da pozornost širše in strokovne javnosti usmerimo k možnostim izobraževanja in učenja v občini Grosuplje. Priprave in izvedbo TVU 98 so letos prevzeli delavci radia Zeleni val. Sodelujoči v Tednu pripravljajo različne prireditve, od izobraževalnih srečanj, omizij, kulturnih dogodkov, predstavitev študijskih krožkov in projektov pa tja do podelitev priznanj za izjemne učne dosežke, da bi utrip Tedna

začutilo čimveč ljudi vseh starosti v različnih krajih. Tako npr. krajanji Račne pripravljajo omizje z možnostjo učenja v društvih, krajanji Šmarja Sapa delavnico na temo, kaj je poučnega v njihovem kraju, na Ilovi Gori bo tekla razprava o izobraževanju gozdnih posestnikov. O tem, kaj so inovativni dosegi v svojem življenju,

bo predstavljeno na srečanju v Grosupljem. Tri posebne oddaje pripravlja Radio Zeleni val: pogovor o pomenu TVU, o novih oblikah in metodah učenja in o ciganski glasbi.

In če se vprašamo, koliko ljudi se bo udeležilo posameznih prireditev, je odgovor enostaven – več kot lani. Vsako leto je odziv kra-

janov bolj ugoden, ker so vedno bolj obveščeni o pomenu in namenu Tedna. Denarna podpora občine oziroma republike in nekaterih organizacij bo omogočila sodelovanje in izobraževanje ustvarjalnosti v različnih krajih, s tem pa tudi promoviranje koncepta in strategije vseživljenjskega učenja pri nas.

Štefan HUZZAN

Prireditve v tednu vseživljenjskega učenja 1998:

Št.	Naslov ali kr.povzet.	Vodja prir.	Dat.izp.	Čas	Kraj	Opombe
1	Pomen TVU	Tadeja Anžlovar	19.10.98	17.00	Sp.Slivnica	Radio ZV
2	Možnosti uč.v društv.	Miro Sever	20.10.98	18.30	Račna	GD,KD,ŠD
3	Kaj je pouč.v naš.kraj	Predsednik KS	21.10.98	18.00	Šmarje-Sap	TS,KD,Šola
4	Izobr.gozd.posestniko	Gozdarski instit.	22.10.98	18.00	Ilova gora	KS
5	Inovativni podjetniki	Obrtna zbornica	23.10.98	17.30	Grosuplje	4podjetniki
6	Nove metode in obl.uč	Štefan Huzjan	24.10.98	17.00	Sp.Slivnica	Radio ZV
7	Romska glasba	Romi	25.10.89	16.00	Sp.Slivnica	Radio ZV

Lokalna televizija tudi v Grosupljem

Poleg lokalnega radia v Grosuplje prihaja tudi lokalna televizija. Ideja se je tedaj, ko je začela v Grosupljem (postopoma po območjih) oddajati kabelska televizija, porodila samostojnemu podjetniku Miranu Zorcu, ki ima za seboj 20-letne delovne izkušnje na ljubljanski televiziji in je torej "stari maček" v stroki. Poleg tega pa ga s PAP-om zavezuje tudi pogodba o gradnji in vzdrževanju kabelske televizije v Grosupljem in še nekaterih oddaljenejših slovenskih krajih, kjer se kabelska TV vsebolj uveljavlja. Interni kanal je Miranu Zorcu dala v uporabo Občina Grosuplje in

mu tudi omogočila najem prostora v Gasilskem centru, od koder je v mesecu avgustu pričela s poskusnim oddajanjem programa in prav sedaj potekajo še zadnje aktivnosti za dokončno ureditev vse potrebne dokumentacije.

Uporabniki kabelskega sistema lahko prenose lokalne TV Grosuplje spremljajo na kanalu S 14, kjer 24 ur potekajo video strani in sicer: obvestila, reklame, panoramski prikaz krajev v občini. Trenutno je največ obvestil na straneh Občine Grosuplje, tako da so tisti občani, ki lahko spremljajo TV Grosuplje, o vseh pomembnih dogodkih sproti obveščeni.

Sicer pa bo TV Grosuplje zavezovala tudi pogodba z Občino Grosuplje, po kateri bo posredovala:

informacije: obvestila in sporočila krajanom; lastni program: delovanje občine in drugih javnih služb, prenos pomembnejših sej občinskega sveta, kulturnih prireditev, aktualnih zanimivosti, promocija občine-ekonomsko propagandni program.

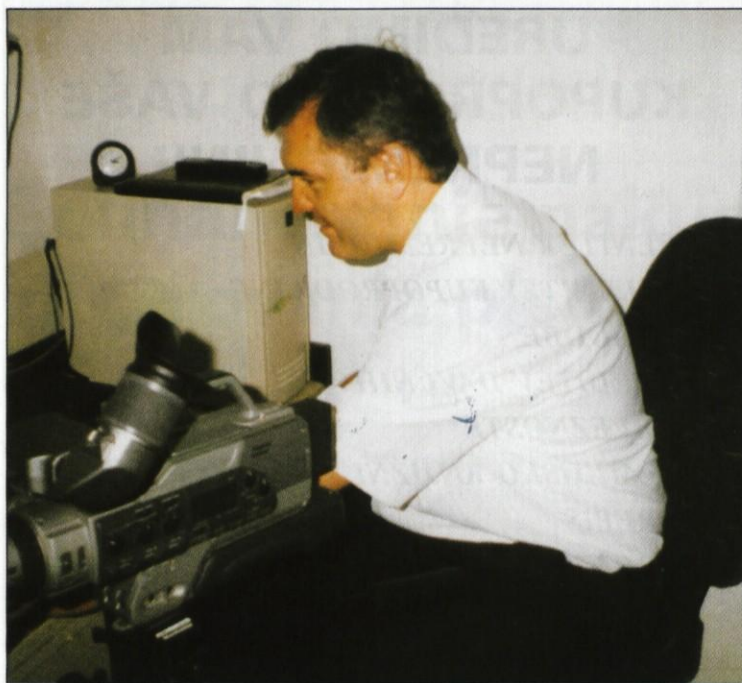
Kabelski sistem se gradi na območju celotne občine tako, da bo

lahko veliko občanov spremljalo interni kanal, ki je namenjen obveščanju in čimboljši informiranosti občanov.

Ker gre za začetke lokalne televizije, direktni prenosi še niso mogoči, sodijo pa v plan mlade grosupeljske televizije.

Še ena tema za Grosupeljske odmeve, o kateri bomo še pisali: za tiste občane, do katerih kabelska televizija še ne seže in zato žal tudi ne TV Grosuplje.

A.A.

Miran Zorc po 20-letnih delovnih izkušnjah na TV, televizijec tudi doma

Pogled v prihodnost

Kreiranje razvoja na lokalni ravni

Podeželje je pomemben življenjski prostor Slovenije, saj pokriva več kot dve tretjini njene površine. Trend odseljavanja prebivalcev iz ruralnih v urbana področja, ki je bil značilen za zadnja desetletja, se sicer umirja, kljub temu pa se še vedno ene tretjina slovenskega prostora prazni, kar prav gotovo ni vzpodbuden podatek.

Sodobni trendi razvoja držav v Evropski uniji pa gredo v smeri, ki pomeni pozitiven premik pri ohranjanju poseljenosti in razvoja podeželja. Glede na to se tudi v Sloveniji vse bolj izpostavlja potreba po spodbujanju razvoja podeželja. Problem neizkoriščenosti potencialov podeželja postaja hkrati izziv in priložnost za splošen in kvaliteten razvoj celotne države.

Razvoj novih tehnologij, ki temeljijo na informacijah in inovativnosti, je namreč omogočil novo stopnjo ekonomskega in družbenega razvoja. Ker se celotna družba iz industrijske spreminja v postindustrijsko družbo, moramo to upoštevati tudi na področju razvoja podeželja. Procesi ustvarjalnosti in inovativnosti so tisti, ki so podlaga za oblikovanje produktov za zadovoljevanje potreb sodobnega človeka, tudi na podeželju. Spremenjene ekonomske in socialne razmere torej že zah-

tevajo snovanje lokalnih razvojnih strategij in prenašanje odgovornosti za gospodarski razvoj na posamezne lokalne skupnosti. To dejstvo je še posebej pomembno zaradi priprav na vključitev Slovenije v Evropsko unijo, kjer dajejo regionalnemu razvoju velik pomen. Lokalne razvojne strategije so pomembne tako za skupnosti, ki se srečujejo z visokimi stopnjami brezposelnosti, za stara industrijska središča, ki se srečujejo s problemi odpuščenja delavcev, kot tudi za vse skupnosti, ki se srečujejo z uvajanjem novih panog, s poudarkom na razvoju malega gospodarstva.

V Sloveniji obstaja več podeželskih območij z razvojnimi problemi. Med temi problemi so prav gotovo pomembni neugodna starostna in kvalifikacijska struktura prebivalcev, neugodna struktura kmetijske posesti, nestimulativna dohodkovana struktura in pomanjkanje delovnih mest za nekmečko prebivalstvo. Ne glede na obstoječe razvojne probleme pa je pomembno gojiti kvaliteten odnos do podeželskega prostora. V Evropski uniji, kamor se Slovenija vključuje, posvečajo veliko pozornost razvoju podeželja in kmetijstva ter dopolnilnih dejavnosti. Evropska unija ima skupne usmeritve na področju razvoja podeželja zapisane v Deklaraciji o celovitem razvoju

Foto: J. Miklič

podeželja iz leta 1992. Le-ta med drugim govori o tem, da kmetijstvo ne more biti sama sebi zadostna gospodarska osnova in da so nujne dopolnilne dejavnosti. Govori tudi o tem, da je potrebno izkoriščati različnosti na posameznih področjih in jih povezovati z razvojem drugih dejavnosti ter da je bistvo v pestrosti in majhnosti, te prednosti je potrebno izrabiti in tržiti na lokalnem nivoju. Opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah je razvojno zelo spodbudno, saj predstavljajo nastavek za moderno obliko življenja na podeželju in kmetijah v prihodnosti. Na kmetijah še obstajajo neizkoriščene kapacitete, znanja in spretnosti, ki so lahko vir dodatnega zaslужka. Obstaja torej še mnogo dejavnosti, s katerimi bi lahko poleg osnovne

kmetijske dejavnosti kreirali razvoj na lokalni ravni.

Pri tem je pomembno spodbujanje samoiniciativnosti, predvsem pa vnašanje informacij in znanja, celovitega podjetniškega pristopa k razvoju podeželja in k aktiviranju lokalnih potencialov. To je pomembno za vsa področja razvoja, še posebej pa za zaposlovanje in odločanje posameznikov za različne oblike zaposlitve oziroma za samozaposlitev. Za brezposelne, ki zberejo pogum za samozaposlitev, je ta odločitev vsekakor dosti bolj perspektivna kot siceršnje stagniranje na zavodu za zaposlovanje, ki psihološko, socialno in ekonomsko pomeni dosti slabši izhod iz osebnostne krize.

Vizija razvoja, ki jo vidijo v razvitih državah Evropske unije in ki jo bomo počasi morali začeti sprejemati tudi v Sloveniji, torej temelji na tezi, ki je zapisana v enem od dokumentov Republiškega zavoda za zaposlovanje o spodbujanju lokalnega razvoja in zaposlitve, da je vse odvisno od ljudi, ki živijo v določenem okolju, od njihove sposobnosti dojemanja in soočanja s problemi, od njihove sposobnosti delati skupaj, izgrajevati ustrezno strukturo v lastnem okolju, kreirati inovativne razvojne projekte, se povezovati v nove oblike koalicij in mrež in skupno uresničevati lastno razvojno vizijo. Lokalne skupnosti bodo torej, kot vse kaže, morale prevzeti odgovornost za lasten razvoj, kar pomeni tudi to, da se bodo rešitve za vse probleme gospodarskega razvoja, tudi za brezposelnost, kreirale na lokalni ravni in ne na podlagi vladnih programov, ti bodo le podprli delovanje lokalnih razvojnih iniciativ.

Robert DROBNIČ

Christian Dior Ungaro CHANEL ROCHAS LANCÔME Cartier NINA RICCI Yves SAINT LAURENT GIVENCHY

Stendhal JUVENA SANS SOUCIS E

Paris
DROGERIJA

NA VOLJO:
JESENSKO-ZIMSKE KOLEKCIJE
SPODNJEGA PERILA

HUBER Triumph Skiny Lisca Cnet pierre cardin filodoro

Ugodno!

MODNI
DODATKI:
Colours
in
fashion

Nova evropska valuta EVRO trka tudi na slovenska vrata

Čeprav Slovenija še ni članica Evropske monetarne unije, bo imela uvedba nove evropske valute evra pomembne posledice tako v poslovanju slovenskih podjetij kot v našem vsakodnevem življenju. Slišati je ocene, da bo uvedba evra verjetno največja finančna operacija v zgodovini.

Sedaj je že odločeno, da bo s 1. januarjem 1999 evro postal uradna valuta v 11 evropskih državah, ki izpolnjujejo kriterije za vstop v Evropsko monetarno unijo (EMU). Te države so Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Nemčija, Irska, Italija, Luxemburg, Nizozemska, Portugalska in Španija. Območje evra bo tako štel 290 milijonov prebivalcev, njegova letna proizvodnja blaga in storitev pa bo skupaj vredna 6,3 bilijona ameriških dolarjev.

V času uvajanja nove evropske valute so pomembne naslednje prelomnice:

☞ **maja letos** je bila sprejeta odločitev o nepreklicni vpeljavi nove enotne valute evra, določeni pa so bili tudi nepreklicni bilateralni tečaji valut članic (torej tečaji DEM/ITL, ITL/

NLG,...), ki bodo veljali ob uvedbi evra,

☞ **1. januarja 1999** bo evro postal uradna valuta 11 držav članic EMU,

☞ **od 1. januarja 1999 do 1. januarja 2002** se bodo vzporedno z evrom za plačevanje preko računov pri bankah uporabljale tudi dosedanje nacionalne valute (torej v smislu knjižnega in plastičnega denarja), v obtoku pa bodo le kovanci in bankovci nacionalnih valut (DEM, ITL, ATS,...), ki bodo v tem obdobju še vedno zakonito plačilno sredstvo,

☞ **1. januarja 1999** bodo v obtok prišli evro bankovci in kovanci,

☞ **1. julija 2002** pa bodo bankovci in kovanci nacionalnih valut članic (DEM, ITL, ATS,...) izgubili status zakonitega plačilnega sredstva; istega dne bodo vse preostale obveznosti, nominirane v valutah članicah, konvertirane v evro.

Ob tem se morda sprašujete, v čem se evro sploh razlikuje od ECU-ja, ki je danes že v veljavi. ECU je zgolj košarica valut in ni nova valuta, ki bi nadomestila vanjo vključene valute, evro pa bo povsem nova valuta, ki

bo pomenila ukinitve vseh 11 vključenih valut.

Varčevati v DEM ali ITL ali EVRU? Za vse, ki trenutno varčujejo v eni izmed valut članic in želite tako varčevanje ohraniti tudi po 1. januarju 1999, je potrebno povedati, da je z vidika same uvedbe evra povsem vseeno v kateri valuti, bodoči članici evra, varčujete. To zagotavljajo maja letos nepreklicno določeni bilateralni tečaji valut članic, ki bodo veljali ob uvedbi evra, in razmerja med trenutnimi tržnimi tečaji in tržnimi obrestnimi merami. Bistveno vprašanje v tem trenutku torej je, ali varčevati v slovenskih tolarjih ali v devizah in če v devizah, ali naj bo to evro ali ameriški dolar ali švicarski frank ali ...

Bi znali plačevati v evrih? Od 1. januarja 1999 do 1. januarja 2002 bodo morali trgovci v državah EMU cene obvezno označevati v evrih (eden izmed razlogov za to je tudi to, da se ljudje naučijo razmišljati v evrih), kupci pa bodo še vedno imeli izbiro glede tega ali blago plačati v evrih ali v nacionalni valuti. Obvezna objava cen v evrih pomeni, da

bodo imeli kupci boljši pregled nad tem koliko stane enak izdelek v različnih državah, članicah EMU. Te razlike sedaj pri nekaterih izdelkih znašajo tudi do 40%, kar je posledica različne višine davka na dodano vrednost in tudi nihanja navzkrižnih menjalnih tečajev med posameznimi valutami. Za podjetja bo uvedba evra pomenila še zmanjšanje valutnih in obrestnih tveganj, če je njihov glavni trg Evropa, poenostavitev plačilnega prometa, kar bo najverjetneje znižalo tudi določene stroške, v prehodnem obdobju bodo morala prilagoditi računovodstvo. Pred posebej velik izziv bodo z uvedbo evra postavljene banke, saj se bodo znižali njihovi prihodki (odpadli bodo določeni posli, npr. devizni), konkurenca se bo močno povečala, povečali se bodo stroški poslovanja, predvsem na račun prilagajanja informacijskih sistemov, uvajanja dvojnega vodenja vseh računov (vzporedno v evrih in nacionalnih valutah članic). Le za ilustracijo naj povem, da bo uvedba evra banko Societe General stala tri milijarde francoskih frankov.

Tatjana SKUBIC

Ribarnica POREBER

Kupci določajo ponudbo

Veliko se nas verjetno še spomni časov, ko smo morali Grosupeljčani, ki smo za kosilo ali na pikniku želeli postreči z ribami, prepeljati kar nekaj kilometrov, da smo prišli do prve ribarnice. Pa je bila zato marsikomu prihranjena prenekatera pot, ko je pred devetimi leti podjetje Emona ribarstvo tudi v Grosupljem odprlo svojo prodajalno.

Letos osmi rojstni dan. Po enem letu je podjetje ponudilo prodajalno v odkup. Gospod Jože Poreber, ki je bil v tej ribarnici zaposlen vse od njenega odprtja v Grosupljem in je vedel, kako ribarski posli potekajo, se je odločil, da se poskusi tudi v njenem samostojnem vodenju. Ribarnico je kupil pred osmimi leti in jo kot samostojni podjetnik skupaj z ženo še vedno vodi.

V ponudbi do 50 vrst rib. "V svoji ponudbi imam okoli 50 vrst vseh vrst, od plavih in belih do škampov, hobotnic in školjk (trenutno je nabiranje le teh sicer prepovedano). Od tega je skoraj gotovo vsak dan mogoče kupiti 15 vrst

svežih rib, med njimi tudi najbolj "prestižne" kot so orada, brancin, zobatec, škarpena in hobotnice", razlaga gospod Poreber. Količina in raznovrstnost ponudbe sta v največji meri odvisni od povpraševanja kupcev. Tistih rib, za katere mislijo, da jih ne bodo prodali, raje ne naročajo. Tako se izognejo težavam ostajanja rib. Porebrovi pravijo, da se s svojo ponudbo ne bi prav nič bali konkurirati na primer ljubljanskim ribarnicam, vendar sama majhnost trga morske hrane v Grosupljem predstavlja glavno oviro za to, da ponudba vsak dan mogoče le ni tako pestra kot v kakšnem večjem mestu.

Vsak dan sveže. Ribe kupujejo od izolskega Delamarisa in od zasebnih ribičev, nekatere uvažajo iz Hrvaške. Sladkovodne ribe, predvsem krape in postrvi, imajo naročene v Črnomlju. Tamkajšnja ribogojnica še najbolj ustreza zahtevam Porebrovih glede kakovosti, saj je le 30 m proč od izvira povsem čiste reke, kar zagotavlja vedno zelo dobro vodo, poleg tega pa za hranjenje uporabljajo predvsem

naravno hrano in ne pretežno umetne hrane kot marsikje drugje. Pri izbiri dobaviteljev postavljajo torej na prvo mesto kakovost rib. Poleg tega skrbijo tudi, da lahko kupcem vsak dan postrežejo sveže ribe, ki jih v Grosuplje pripeljejo ob štirih zjutraj, vse dni od torka do sobote. Daleč največja je prodaja ob petkih. Vse ribe, ki jih še istega dne ne prodajo, sveže zamrznejo in jih zmrznjene tudi prodajo. Vsi, ki imajo kakšne posebne želje, lahko svoje naročilo oddajo v ribarnici in skoraj vedno so želje izpolnjene že naslednjega dne.

Porebrovi želijo prodajo povečati tudi s potujočo prodajalno. Njihove ribe lahko kupijo v Ivančni gorici vsako soboto dopoldne od 8. do 11. ure, ob četrtkih pa tudi na Škofljici, Velikih Laščah in v Dobropolju.

Konkurenčne cene. Cene v Ribarnici Poreber so po besedah Jožeta Porebra konkurenčne tistim v Ljubljani. V povprečju je njihovo blago celo za pet odstotkov cenejše. Isto velja tudi za konzerve, le da

lahko tu razlika znaša tudi do 10%. To lahko dosežejo predvsem zato, ker kupujejo ali neposredno od proizvajalca ali od uvoznika, pri čemer odpade vrsta posrednikov. Sicer pa zaslužek v tej panogi po besedah gospoda Porebra ni velik. Marža znaša le od 5% do 25%, saj bi bile ribe drugače predrage.

V prihodnjem letu selitev. V naslednjem letu bo Ribarnica Poreber dobila novo domovanje in sicer v Müllerjevi hiši. Novi prostori bodo površinsko skoraj enaki zdajšnjim, opremili pa jih bodo z novimi napravami, pri čemer je največja pridobitev nova zamrzovalna komora. Na občini so Porebrovi prosili za zemljišče ali za prostor, da bi končno prišli na svoje. Zaenkrat za tako rešitev ni nobenih izgledov, tako da še vedno ostajajo odvisni od prostorov, ki jih imajo v najemu.

Gospod Poreber zaključi najin pogovor z ugotovitvijo: "Grosupeljčani bi lahko pojedli več rib. Če jih pojedjo samo toliko, kot jih kupijo pri meni, je to bore malo".

Tatjana SKUBIC

43. redna seja občinskega sveta

Obtoževanja svetnikov niso pot do resnice

43. redno sejo grosupeljskega občinskega sveta, ki je bila 16. septembra, spet lahko imenujemo maratonska, čeprav je bilo ob v gradivu predlaganih 12 točkah dnevnega reda le upati, da se bo končala v zglednem času. Pa so se tisti svetniki, ki so vztrajali do konca, trudili skoraj do enajste ure zvečer.

Zahvala Avgustu Grilu

Ob ugotovitvenemu sklepu o prenehanju mandata članu Občinskega sveta Avgustu Grilu zato, ker se je preselil v drugo občino in tako v Grosupljem nima več stalnega bivališča ter zato ne more biti več član Občinskega sveta, predsednica je v imenu svetnikov predlagala, da se A. Grilu za njegovo korektno in konstruktivno delo v občinskem svetu, pismeno zahvali.

Na mesto A. Grila pa je dobil mandat v Občinskem svetu g. Dare Gabrijel.

Kako rešiti problem pomanjkanja prostora v jasličnih oddelkih – za danes ali za bodočnost?

Že kmalu na začetku razpravljanja svetnikov o smiselnosti najema prostorov za dva jaslična oddelka v novi individualni stanovanjski hiši. Za gasilskim domom, je M. Lunar opozorila svetnike, da je nujno potrebno najprej razmišljati o otrocih in njihovih starših, ki nimajo varstva za svoje otroke. Če bi upoštevali njeno priporočilo, bi se razprava kot jara kača ne vlekla v smer, kako bi bilo pametneje iti v novogradnjo ali dozidavo prostorov k obstoječemu vrtcu pri OŠ L. Adamiča, še posebno zato, ker bi se pozneje ti prostori lahko uporabili za učilnice. Sicer pa je najem lahko le vmesna faza, za rešitev trenutnih perečih problemov. Po besedah župana mora za novogradnjo najprej potrditi program investicij občinski svet. Le ta program pa je do leta 2000 že sprejet. Trenutno pa tudi ni razpisov za sofinanciranje teh projektov na Ministrstvu z šolstvo in šport. Če bi se občina odločila za novogradnjo, bi le to morala financirati sama. Svetniki pa so kljub temu še zahtevali primerjalno analizo med stroški najema in novogradnjo. Po izračunih, je povedal župan, bo občina v dveh letih najema

prostorov izgubila 39 m² novogradnje, to pa predstavlja eno učilnico.

Nujna je RESNICA...

Izčrpno poročilo o izvajanju aktivnosti za reševanje bivalnih razmer Romov v občini je podal župan in se izčrpno ustavil tudi pri zadnji pereči problematiki nelegalni, nezakoniti selitvi Romov za Dolenjgrad. To izvajanje pa je spet razburilo duhove nekaterih svetnikov.

Kot se to dogaja že od nastanka problema, je bilo veliko podtikanj in kazanja na napake drugega, toda, glede na mnenje o resnici (urednice in uredniškega odbora) natančno o teh prekanjih ne gre poročati na teh straneh. Nekateri svetniki pa so predlagali, da se ustanovi strokovna komisija, ki bi pripravila poročilo o dogajanju v času selitve Romov iz Rojnika stavbo občine in kasneje za Dolenjgrad; sprejet pa je bil sklep, da komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na Občinskem svetu občine Grosuplje do naslednje seje sveta predlaga v sprejem sestavo strokovne komisije, ki bo ugotovila, kdo je bil iniciator in katere aktivnosti so se izvajale ob preselitvi Romov iz Rojnika za Dolenjgrad.

Ne gre pa prezreti ugotovitve M. Lunarjeve, da so si mnogi pri reševanju romskega vprašanja privoščili ljudi, ki so v stiski, za doseganje svojih političnih ciljev, kar pa je obsojanja vredno. Tudi po njenem mnenju je potrebno, da to komisija razčisti, ne pa, da se prelaga bremena iz enih na druga pleča...

M. Ahlin pa ni zadovoljen dejstvom, da se predsednica občinskega sveta ukvarja z zadevami kot je romska problematika in to operativno, potem pa javno (TV, radio) izjavlja, da bo reševala romsko vprašanje. Po njegovem prepričanju to ni v domeni predsednice občinskega sveta...

Sicer pa – če bo obveljalo mnenje večine svetnikov, naj komisija opravi svoje delo. Občani in krajani KS potrebujemo pravo resnico!

Prostore, ki naj bi služili kot novi prostori za dva jaslična oddelka,

bo pregledala ustrezna inšpekcijska služba, saj se v primeru, da ne bi ustrezali normativom, pogodba o najemu ne bi sklenila. Kljub vročim razpravam so končno svetniki sprejeli sklep, s katerim se dopolni odlok o ustanovitvi javnega zavoda VVZ Kekec Grosuplje, kar pomeni, da se v VVZ Kekec organizirata še dva dislocirana oddelka.

Katera varianta je manjše zlo?

Veliko najrazličnejših mnenj je bilo izrečenih, preden je bil sprejet sklep o dopolnjenih osnutkih Dvori III in Dvori IV, saj ni skrivnost, da so le ti na poplavnem območju, ki ni zavarovano pred 100-letnimi vodami. Strokovne službe občine so pripravile dve varianti. Po prvi naj bi se projekti ne izvajali toliko časa, da bo zgrajen suhi zadrževalnik na Velikem potoku. Druga varianta pa predlaga, da se gradnja kljub temu, da zadrževalnik še ni zgrajen, prične, če lastniki oz. investitorji podpišejo izjavo, da se zavedajo tveganja pri posegu v omenjeni prostor in tveganje z gradnjo tudi sprejmejo brez zahtev po odškodnini, ki bi nastala ob eventualnih poplavih.

Kdo bo kreiral politiko gradenj?

so se kar malce nejevoljno spraševali svetniki ob obravnavi sklepa o dopolnjenem osnutku odloka o Zazidalnem načrtu Gospodarske cona – sever. Po mnenju predsednice občinskega sveta bi morala občina kreirati politiko gradenj, ne pa investitorji. Tako je npr. pri Zazidalnem načrtu

Gospodarska cona sever, ko prva varianta predvideva veliko športno in rekreacijsko površino, bazen in pokrito športno dvorano, ter povečanje teniških igrišč. Druga varianta pa predvideva stanovanjsko-obrtni program za male do srednje velike obrtnike. Prisotne so še ideje F. Potokarja, lastnika dela zemljišč v coni, ki si že več let prizadeva, d bi prostor, ki je bil sprva predviden za gospodarsko cono, postal prijaznejši bivanju, možen je tudi stanovanjski program. Podjetniški forum SDS pa predlaga izključno obrtni prostor. O končni verziji odloka bo občinski svet, kot je povedal župan, odločal na eni prihodnjih sej, svet pa se je odločil in potrdil drugo varianto predlaganega Zazidalnega načrta Gospodarske cona – sever.

V 30 dneh po razgrnitvi na Občini Grosuplje in v prostorih Krajevne skupnosti Grosuplje se bodo zbirale pripombe in predlogi na osnutek zazidalnega načrta TOC II, zato naj bo to informacija vsem tistim, ki jih ta zazidalni načrt zanima.

Kaj pa ekologija?!

I. Frbežar pa je ob romski problematiki kritično izpostavil problem ekologije oz. problem Radenskega polja in odpadkov, ki jih je lastnik z Rojnika "pospravil" in da kraške jame služijo za deponijo. Zahteval je, da inšpekcijske službe odgovorijo na prijavo ter ustrezno ukrepajo.

Pozno v noč se je končala seja občinskega sveta, polna problemov, slabe volje in vprašanj.

A. Adamič

“Le čevlje sodi naj kopitar...”

mi je ob pripravi številke časopisa, ki je pred vami, vsebolj prihajala v zavest Prešenova pesem in mi odgovorila na bistveno vprašanje, ki mi vse prevečkrat ustavlja urednikovo pero.

Če - “le čevlje sodi naj kopitar” - potem Grosupeljski odmevi, ne njihov urednik in ne uredniški odbor nismo poklicani, da poiščemo RESNICO. Težko nam bi jo uspelo najti, ker ima vsak svojo RESNICO. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je med mnogimi vrsticami, ki razlagajo besedo RESNICA, zapisano:

“... kar je v skladu s tem, kar je, obstaja; iskati, spoznavati resnico; ločevati resnico od neresnice; objektivna, relativna, subjektivna resnica; da se resnica prav spozna, je treba čuti dva, oba zvona...”

Toda, kadar se o sosamezni zadevi obeh, dveh zvonov sliši povsem nasprotujoča si dejstva, potem naj PRAVO RESNICO poišče stroka... Takšno RESNICO o tem, kdo je kriv za selitev Romov za Dolenjgrad, bomo potem posredovali tudi v Grosupeljskih odmevih.

Z objavljanjem prerekanja ne morejo pokazati prave, objektivne RESNICE.

Odgovorna urednica

Je javno izraženo mnenje napad na državo?

To vprašanje si postavljamo ob medijskem vznemirjanju, ki ga je deležno pastirsko pismo slovenskih škofov ob začetku šolskega leta 1998/99. Le to je bilo prebrano v nedeljo, 13. septembra 1998, po slovenskih cerkvah. Cerkev, kot močan subjekt civilne družbe, ima vso moralno pravico, da z jasno besedo spregovori o zadevah, ki imajo izjemen pomen za duhovno in moralno rast slovenskega naroda. Temi, kot je šolstvo, se Cerkev ne sme odmakniti, saj vzgoja v šolah pomeni tudi prihodnost Slovenstva. Ni potrebno opisovati, kako je komunistična oblast v šolskih klopih vsiljevala svoj svetovni nazor v skladu s svojo ideologijo, pri tem pa še posebej pazila, da je kristjane potisnila na rob družbe. Posledice te vzgoje so na dlani: zamajal se je sistem krščanskih etničnih vrednot, ki so dotlej predstavljale temelj osebnega, družinskega in družbenega življenja. S tem smo se na žalost tudi oddaljili od temeljev evropske civilizacije, ki je v svojem jedru krščanska. Ob tem pastirskem pismu se sedaj oglašajo tisti, ki so v preteklosti pripomogli, da je bila raznolikost in pluralnost izrinjena iz šolskega življenja. Tako ni naključje, da so "dediči starih sil" uprizorili pravo mobilizacijo vseh medijskih sil (ki jih obvladujejo – le teh pa ni malo) proti pastirskemu pismu, kot da je v to družbo ponovno vstopil razredni sovražnik, ki ga je potrebno uničiti

oziroma ga diskreditirati.

Začeli so se oglašati z raznimi izjavami, anketami in nastopi po radiu in televiziji, ter tako umetno ustvarili takomenovano "javno mnenje" (proti vmešavanju Cerkve v šolstvo), še prej, ko je bilo pismo prebrano po slovenskih krajih.

In to pismo, ki smo ga poslušali, ni imelo prav nobenega prizvoka o napadu na to našo državo, ki smo jo tudi po zaslugi slovenske Cerkve dosegli skupaj in složno. Prav v nobenem izrečenem stavku ni bilo zaslutiti pozivov k nepokorščini, neplačevanju davkov in prispevkov, trganju slovenske zastave in podobno, kar so očitni znaki napada na državo in institucije. Vse, kar je bilo moč opaziti, je le skrb slovenskih škofov, da mora biti šolska zakonodaja sad narodnega soglasja, pri katerem morajo sodelovati vse strokovne, kulturne in duhovne sile, navzoče v slovenski družbi, pri tem pa uporabljati modrost brez politične ozkosti in ideloloških zavor. V večini anket, ki jih delajo, se vprašanje glasi, da "Cerkev želi verouk v šolo", kar je čista manipulacija. Nikoli ni bilo govora o katehezi v šoli, pač pa Cerkev zagovarja obvezni in izbirni pouk o krščanstvu kot religioznem, kulturnem in zgodovinskem pojavu in o njegovem moralnem nauku. Če bi bilo anketno vprašanje postavljeno tako, bi bili rezultati gotovo drugačni. Po našem mnenju ne gre za vsiljevanje

svojega prepričanja, pač pa je na razpolago možnost svobodne izbire, najprej staršev in nato samega mladostnika, kar bi pripomoglo, da bi se verni in neverni učili medsebojnega spoštovanja, svobodnega javnega izpovedovanja svojih prepričanj, hkrati pa tudi sodelovanja in strpnosti. Tudi Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic pravi: "*Pri izvajanju funkcij, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim lastnim verskim in filozofskim prepričanjem*" (Ur. list IV (1994), 33). Te možnosti pa sedaj starši nimajo. In v tem pismu škofov je le poziv staršem k času odgovornosti in zavedanju pravic pri oblikovanju šole. O šolstvu bi se dalo še veliko napisati, kot na primer o "brezplačni šoli, učbenikih, ki za nekatere starše postajajo "luk-sus", ki si ga družina ne more privoščiti brez kredita. Na račun

države in privilegiranih založb pomeni nakup učbenikov "luk-sus", učbeniki pa se praktično menjavajo vsako leto.

In ob koncu ključno vprašanje: **Če pomeni javno izražanje stališč v demokratični družbi (posameznika, društva, politične organizacije, Cerkve...) o aktualni temi, NAPAD NA DRŽAVO, kaj potem pomeni divje lastninjenje, zloraba uradnih položajev, nenamenska poraba denarja davkoplačevalcev, neuporaba slovenskega jezika v javnih ustanovah, odpuščanje delavcev v podjetjih brez odločb, izbor izvajalcev mimo razpisov, ignoriranje ustave, zakonov in odlokov, nezakonito financiranje organizacij, neizobežanje zastav ob državnih praznikih na javnih ustanovah? Mar to ni resnični napad na državo?!**

Sodbo prepuščamo vam, bralci.

**SLOVENSKE KRŠČANSKE
DEMOKRATJE
Občinski odbor Grosuplje**

Občinsko združenje NOB
Taborska c. 2
Grosuplje

sporoča,

*da bo komemoracija na partizanskem pokopališču
pod cerkvijo Grosuplje
v četrtek, 29. oktobra 1998 ob 16,00 uri.*

Ob priložnosti bo tudi odkritje doprsnega kipa narodnemu heroju JOŽETU KADUNCU – IBARJU, ki je padel na Cikavi 20. marca 1944. Ta kip se bo lepo prilegal k že obstoječim simbolom in spominom na partizanskem pokopališču.

Vabimo vse, ki vas vežejo spomini na našo težko domoljubno zgodovino in ponosno pot do osvoboditve naše domovine. Mlajšo generacijo pa vabimo, da se nam pridruži ob naših svečanostih za lažje razumevanje svojih mater in očetov, kako smo zgradili našo svobodno domovino Slovenijo.

**Občinsko združenje ZZS
Predsednik: Kovačič Slavko**

GOTIS d.o.o.

Podjetje za trgovino in storitve
Ponova vas 6 b
GROSUPLJE
Tel&faks: 061 763-630

**Tudi jesen je lahko lepa,
če naredimo kaj za to.**

**Za jesensko sajenje Vam
nudimo veliko izbiro:**

mačeh, marjetk, rese, lončnih krizantem
okrasno drevje in grmičevje,
sadike za žive meje (ciprese, liguster, beli gaber ...)

Za 1. NOVEMBER

šopki krizantem (pajki, velikocvetne krizanteme,
marjete) ikebane po naročilu

PRIPOROČAMO SE ZA VAŠ OBISK!

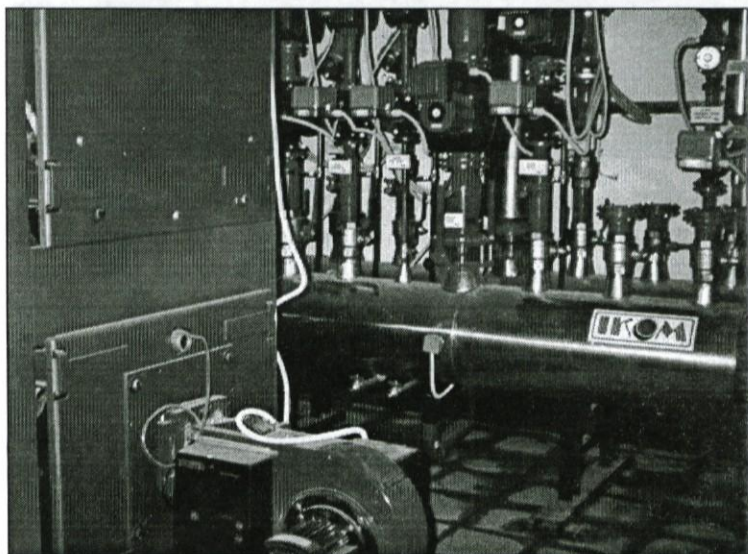
Informacije in naročila sprejemamo po

telefonu: 763-630

Ob krajevnem prazniku KS Grosuplje

V mandatnem obdobju 1995-1998 je občina vložila sredstva v naslednje razvojne programe na območju krajevnih skupnosti Grosuplje:

1. Odškodnina občinama Ivančna Gorica in Dobropolje za nadstandardno infrastrukturo zgrajeno v Grosupljem pred 1995 iz skupnih sredstev 140 mio
2. Odškodnina za zaplenjeno zemljišče, ki se ni moglo vrniti v naravi 62 mio
3. Odkup druge polovice zemljišča za novo šolo in telovadnico v Brinju 30 mio
4. Dokumentacija, zemeljska in gradbena dela za novo šolo in telovadnico 1. del. 298 mio
5. Razširitev vrtca Kekec na Trubarjevi in nabava opreme 53 mio

V OŠ L. Adamiča je obnovljena in posodobljena kotlovnica.

6. Razširitev prostorov knjižnice in nabava opreme 4 mio
7. Adaptacija zdravstvenega doma in nabava opreme 18 mio
8. Urejanje nogometnega igrišča Grosuplje 1 mio
9. Ureditev lastništva, prostorov za arhiv in nabavo opreme občinske stavbe 14 mio
10. Izdelava razvojnih programov za spremembo družbenega plana, izdelava PUP in zazidalnih načrtov 42 mio
11. Modernizacija in obnova cest: Ceste na Krko s pločnikom in javno razsvetljavo, križišče pri Bambiču, Kadunčeva c., Stranska cesta in cesta Pod gozdom I s pločnikom, javno razsvetljavo in parkiriščem pri zdravstvenem domu, ceste Cikava-Hrastje, asfaltiranje skozi vas Hrastje, Jerova vas-Duplice, Zg.Duplice-Sp.Duplice, Rožna dolina k gasilskemu centru, Kovačičeva-obračališče, Taborska cesta-do Omahna, Industrijska cesta mimo Romov, cesta Pri nadvozu, Hribska cesta k cerkvi, cesta Pri mostu in Za gasilskim domom z javno razsvetljavo, cesto pri novi šoli, pri pekarni, urejanje centra vasi Brezje (v teku), prenova Trubarjeve c. s pločnikom in javno razsvetljavo (v teku), itd. 92 mio
12. Javna razsvetljava Perovo in cerkveni hrib 5 mio
13. Izboljšanje vodooskrbe in rekonstrukcije oz. zamenjave salonitnih cevi pri vodovodih: vodovod Kačjek-Jerova vas-Grosuplje, vodovod pod Cesto na Krko, vodovod pod Adamičevo cesto, vodovod pod Stransko cesto, globinska vrtina Dobje, nov vodovod od Dobja do črpališča Perovo, nov vodohran in vodovod Perovo, vodovod ob Ljubljanski cesti na območju nove šole, rekonstrukcija vodovoda na Trubarjevi, računalniško procesno vodenje celotnega vodovodnega sistema, ukinitiv drenažnega zajetja in izgrajenja novega pri Dobju (v teku) 155 mio
14. Novogradnje in prenove kanalizacije: nova kanalizacija na območju

Pod gozdom III, prenova Pod gozdom IV, Stranska cesta in Pod gozdom I, Hribska, Cesta na Krko, Adamičeva cesta, Murnova c., pri novi šoli, Partizanska c., ločena kanalizacija Trubarjeva c. (v teku), obnova čistilne naprave Grosuplje, itd.

- 60 mio
15. Nakup in obnova občinskih stanovanj ter odškodnina za denacionalizirana stanovanja 30 mio
16. Ureditev zelenice, plakatnih mest, prometnih in neprometnih znakov ter usmerjevalnih tabel. 12 mio
17. Izgradnja toplovoda od toplotarne do Adamičeve ceste 23 mio
18. Ureditev zelenice in parkirišča pri cerkvi (v teku) 5 mio
19. Nakup zemljišč in projektna dokumentacija za zadrževalnik pred poplavami pri Brezju 25 mio
20. Razglasitev ornitološkega rezervata ob potoku Bičje 2 mio
21. Nakup zemljišč, projektna dokumentacija in začeta dela za novo komunalno deponijo Špaja dolina – samo delež občine Grosuplje 9 mio
22. Sanacija in odškodnine za deponijo Stehan 0 mio
23. Urejanje zaklonišč ob Trubarjevi in Adamičevi cesti (v teku) 5 mio
24. Obnova mrliške vežice Grosuplje (v teku) 2 mio
25. Depozit za stanovanjske kredite 5 mio
26. Depozit za kreditiranje malega gospodarstva in obrti 25 mio
27. Vlaganja v ustanovitev Družbe za razvoj Grosupljega 2 mio
28. Dodelitev koncesij za kabelsko komunikacijski sistem in lokalno TV
29. Dokončanje telefonskega omrežja (občina je sredstva vložila že v prejšnjem mandatnem obdobju)
30. Začetek širitve pokopališča Gatina in drugo.

Skupaj je bilo na območju KS Grosuplje v štirih letih vloženo preko 1.210.000.000 SIT razvojnih sredstev, od tega več kot 1/3 za programe, ki služijo vsem občanom.

Ob tej priliki se zahvaljujem javnim delavcem v KS Grosuplje, predvsem pa obema predsednikoma svetov KS Branetu Žitnik in Alojzu Potočnik za dobro sodelovanje krajevnih skupnosti z občino.

ŽUPAN
Rudolf Rome

V Zdravstvenem domu nekoliko drugače že sprejem pacientov.

Če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo zidarji...

Blagoslov prenovljenega trga in "turnčka" v Šmarju-Sapu

V nedeljo, 6. septembra 1998, na "žegnansko" nedeljo, je bila v

vili krajani) in se zopet ustavili na lepem trgu. Tu se je predsednik KS zahvalil vsem krajanom, ki so kakorkoli prispevali k obnovi.

Iz poročila na radiu Ognjišče, ki ga je šmarski gospod župnik Jože Mrvar imel 5. septembra:

"V šmarski in ribniški kroniki piše, da je bila v Šmarju-Sapu šola že leta 1504. Vodil jo je Ribničan Štefan Pechlar, ki se je pripravljaj na duhovniški poklic. Šola je bila v turškem obrambnem stolpu. Enega teh stolpov, ki se je še ohranil, smo v zadnjih letih temeljito obnovili. V teh prostorih imamo sedaj zimsko kapelo, zbiramo in razstavljamo tudi različne stare predmete. V zgornjem delu je urejena galerija starih cerkvenih slik. Prav v teh dneh pa je za naš praznik tu v "turnčku" razstava svetega pisma hkrati z umetniškimi slikami Marte Kunaver. S tega kraja naj sijajo žarki dobrote vsem ljudem dobre volje. Ob blagoslovitvi trga pred cerkvijo v središču Šmarja ter obnovljenega "turnčka" bi radi pokazali, da so sloga, prijateljstvo, zavzetost mnogih ljudi, molitve ter moč vere v Boga rodili bogate sadove."

redilo in obnovilo, da je pa še nekaj stvari, ki čakajo obnove in ureditve.

Član župnijskega pastoralnega sveta gospod Lojze Černe se je v imenu tega zahvalil vsem, ki so pomagali pri obnovitvenih delih, še posebno pa pokojnemu gospodu Marku Levstiku in sedanjemu gospodu župniku Jožetu Mrvarju.

Nato je stiški opat gospod Nadrah blagoslovil vsa obnovitvena dela. Sledila je slovesna sveta maša, po njej pa so se ljudje še precej časa zadrževali na trgu, kjer so klepetali ob pijači in pecivu, ki so ga pripravile skrbne gospodinje.

Bilo je lepo.

Pripravila:

L. Prudič

župniji Šmarje-Sap posebna slovesnost ob koncu obnovitvenih del v središču Šmarja: obnovljena sta trg pred cerkvijo in "turnček". Ob devetih zjutraj se je zbralo kar veliko župljanov in tudi drugih ljudi na trgu pred cerkvijo. V dolgi procesiji so obhodili pot okrog "turnčka" (kjer so lahko uživali ob pogledu na čudovito cvetje, ki so ga razsta-

Posebno se je zahvalil župnikoma in sicer pokojnemu gospodu Marku Levstiku, ki je ta obnovitvena dela začel in sedanjemu gospodu Jožetu Mrvarju, ki je ta začeta dela tako navdušeno in vztrajno nadaljeval in tudi končal. Tudi župan Občine Grosuplje je poudaril zavzetost krajanov in gospoda župnika; poudaril je, da se je v tem kraju zelo veliko na-

Iz govora predsednika KS:

"Že pred urejanjem trga smo v okviru župnije korak za korakom obnavljali staro župnišče s Turškim obrambnim stolpom – turnčkom. Spomnimo se, kakšno je bilo ob pogledu na polpodrto stavbo večinsko mnenje: najbolje, da se vse podre – tako je menila višina. Hvala Bogu in vsem, ki so se zavedali zgodovinske vrednosti spomenika, da so bili z idejo o obnovi dovolj prepričljivi. Predvsem pa dovolj vztrajni, da so idejo tudi uresničili. Hvala pokojnemu župniku Marku Levstiku, ki je v težkih razmerah delo začel, velika hvala in Bog plačaj sedanjemu župniku Jožetu Mrvarju. Začetno delo je ob strokovnem vodstvu delavcev Zavoda za spomeniško varstvo in vsestranskem sodelovanju faranov pripeljal do konca, ter tako zaokrožil 10-letno duhovniško delovanje in poslanstvo med nami. Prostor pred cerkvijo, ki je predstavljal zbirališče Šmarcev že generacije nazaj, ima novo preobleko. Starodavna zlahtnost se zliva s sodobnimi materiali in oblikami. Naselje Šmarje-Sap kot celota, pa dobiva podobo urejenega kraja in visoko kotira v akciji Turistične zveze, ki izbira najbolje urejen kraj Občine Grosuplje."

Razstava Sv. pisma v Turnčku

Kam so ti večeri šli?

se nostalgичno sprašujejo tisti šentjurci, ki so pred osmimi leti prvič organizirali "Večere na vasi". Leta 1990 so namreč na pobudo takratnega Sveta KS prvič organizirali tako odmevno prireditve Večer na vasi. Takrat je župan g. Rudolf Rome tudi zasedil lipo sprave, ki poleti že bujno cveti, žal pa so "oveneli" večeri. Takšni, kot so si jih zamislili domačini. S to prireditvijo so namreč hoteli otrokom in mlajšim ro-

dovom vcepiti v srce slovensko pesem, ki je žal že tudi po vaseh precej zamrla in umolknila. Na tej prireditvi je namreč sodelovala vsa šentjurska dolina. Bil je to praznik kraja, kamor so od vsepovsod vabili pevce v goste. Prav zaradi ohranjanja te prelepe narodove zakladnice, so dajali precej poudarka petju. Vsako leto so prepevanje starih domačih ljudskih pesmi organizirali v eni vasi v dolini in gostili pevce od

Vsako leto je domača dramska skupina pripravila zanimivo igro.

vseposod. Prav tako je občinska komisija ocenjevala kraje in posamezne hiše po urejenosti, na prireditvi pa so podelili nagrade. Prireditev "Večeri na vasi" se je vsako leto pričela z igro, ki jo je naštudirala domača kulturna skupina. Skratka, bilo je prijetno, saj je dejavnost združevala ljudi skozi vse leto, kolikor so trajale priprave na to prelepo, kulturno bogato prireditev, saj je na njej s svojim kakršnikoli delom sodelovalo približno 150 krajanov. Z dobičkom od te prireditve so zgradili igrišče, počasi nasipali teren za gradnjo telovadnice, pomagali šoli z nakupom televizorja, videa, šolskih klopi, nekaj fi-

nančne pomoči pa so namenili tistim krajanom, za katere so vedeli, da težko živijo in so pomoči potrebni. V sklopu prireditev so organizirali tudi dobrodelno prireditev "Dobra misel" in tako pomagali invalidom. Torej, gojili so humanitarnost in v takšnem duhu vzgajali tudi mlade. Zato ni čudno, da se veliko Šentjurcev z nostalgijo spominja in sprašuje, kot smo zapisali v naslovu – **kam so ti večeri šli?!** Takšni, organizirali so jih 5 let zapored, kot so si jih zamislili, da bi tudi na ta način pomagali ohranjati narodovo zakladnico ..

A.A.

Lipa sprave bujno raste in cveti...Ustavimo korak in pomislimo ...

Kaj se dogaja v KS Polica

KS Polica zavzema severni del občine Grosuplje. Po površini šteje med večje, po številu prebivalcev pa med manjše krajevnosti v naši občini. Iz tega se da zelo preprosto ugotoviti, da se ob gradnji kakršnekoli komunalne infrastrukture srečujemo z velikimi razdaljami in majhnim finančnim potencialom. Srečujemo se torej s problemom financiranja, pa naj se lotimo česarkoli. Za sedanjo zasedbo Sveta KS Polica velja, da deluje zelo enotno. Pri svojem delu se drži načel, da je treba prisluniti krajanom. Zato se navadno lotevamo tistih projektov, za katere so krajanje zainteresirani. To je še posebno pomembno takrat, kadar je potreben samoprispevek ljudi - brez tega pa se pri nas ne da skoraj ničesar narediti.

Zadnjih nekaj let so se v naši KS predvsem posodabljele ceste, ker je bil ta problem najbolj pereč. Do sedaj smo uspeli zadovoljivo posodobiti vse pomembnejše krajevnosti in lokalne ceste na področju naše KS. Od pomembnejših cest je v makedamu ostala le še povezava s sosednjo občino Ivančna Gorica.

Letos smo končali obnovo pokopališkega obzidja pri podružni cerkvi v Troščinah. Zaradi pomanjkanja denarja smo bili prisiljeni delati po etapah. Dela smo izvajali skozi tri leta. Končujemo pa tudi avtobusno postajališče na Polici.

Seveda pa ni šlo brez težav. Pri pridobivanju zemljišča za gradnjo mrliške vežice na Polici nismo bili uspešni, tako da se gradnja še vedno ni začela. Zataknilo se

je pri pridobivanju potrebnega zemljišča. Prostor, ki je po mnenju krajanov in tudi arhitekta primeren za tak objekt, je last župnije Polica, vodstvo župnije pa se s tem ne strinja.

Pred nami pa je še veliko dela. Najbolj pereča je oskrba s pitno vodo. Trenutno je samo na Polici brez vodovodnega priključka približno osemdeset hiš in vikendov, ki jih zaradi premajhnega

dotoka vode v obstoječi vaški vodovodni sistem na tega ni mogoče priključiti. Manjkata nam še dve mrliški vežici, zgradili nismo še nobene javne razsvetljave, razmišljamo o gradnji nove šole...Dela tako še lep čas ne bo zmanjkalo. Potrebna je le skupna volja vseh krajanov. Kjer je volja, tam pa je tudi pot, pot za premagovanje skupnih problemov.

Iz Krajevnosti skupnosti Polica

Zaključna obnova pokopališkega obzidja v Traščinah

LASTNIKE GOZDOV OBVEŠČAMO

PO KONKURENČNIH CENAH ODKUPUJEMO

les na kamionskih cestah in na panju

Zagotavljamo plačilo lesa v naslednjih rokih:

hlodovina iglavcev in listavcev: **30 dni**

celulozni les iglavcev in drva: **60 dni**

Po dogovoru plačamo hlodovino tudi v roku enega tedna.

Točnost in kvaliteta odpreme zagotovljena

Informacije: GOZD LJUBLJANA d.d.

Tržaška c. 2, tel. 12 53 130, telefax 210 729

Kontaktna oseba: vodja odkupa Peter Martinšek ing. gozd.

Pavšičeva 31, Logatec Mobitel: 0609 632 263

Lokalni odkupovalci: Gale Jože, Dob-Breg 2, Šentvid pri Stični

Mobitel: 0609 651 948

Vodopivec Robert, Sela pri Šmarju 14 a, Grosuplje

Telefon: 771 206 Mobitel: 0609 653 435

5. Zlata jesen

Jeseni pobiramo sadove svojega dela. V soboto, 3. oktobra, smo se zbrali, da pregledamo, kakšne rezultate je rodila akcija **Moja dežela – lepa, urejena in čista** organizatorja Zlate jeseni Turističnega društva Županova jama iz Grosupljega in letos tudi drugih turističnih društev v občini, ki jih združuje Turistična zveza občine Grosuplje.

Komisija, ki jo sestavljajo Malči Žitnik, Marija Samec, Ana Jamnik in Stane Peterlin, si je posamič in nato skupno ogledovala urejenost kraja, ocenila posamezne hiše in predele, na koncu pa pregledala in uskladila dokončne odločitve.

Priznanja za lepo urejene hiše v

Grosupljem, ki sta jih podelila predsednica komisije za ocenjevanje urejenosti kraja Malči Žitnik in predsednik Turističnega društva Županova jama Grosuplje Miro Vreg, so prejeli:

- družina KASTELIC iz Rožne doline – za lepo obnovljeno staro hišo,
- družini KOŠMRLJ iz Ulice Pod gozdom – za skladno dozidavo in prezidavo hiše, ter urejen vrt in okolico,
- družina JOVIŠIČ s Taborske ceste – za lepo hišo in okolico, polno rož in zelenja, ter domiselno urejeno trato in vrtom.

Priznanje za urejeno poslovno stavbo pa je prejel Avto salon TRAVNIK, za moderno urejen

razstaveni prostor in z rožami lepo okrašeno in urejeno stanovanjsko hišo.

Akciji Moja dežela – lepa, urejen in čista v okviru Turistične zveze občine Grosuplje, ki povezuje vsa turistična društva v občini, so se odzvala le nekatera, vendar po uspeli prvi akciji upamo na boljše nadaljevanje. Ocenjevali so skladnost hiše ali kmetije z okolico, urejenost in vzdrževanost objektov, okrasne rože in zelenje ter nasade okoli hiše.

Komisije za ocenjevanje hiš in

kmetij so sestavili v posamezni krajevni skupnosti, priznanja pa je podelil predsednik Turistične zveze občine Grosuplje Brane Žitnik:

- družini ČERNIČ iz Sel in njihovi kmečki domačiji,
- družini MALOVRH iz Murnove ulice 12 v Šmarju – Sapu – za lepo urejeno in z okoljem skladno hišo,
- družini PODRŽAJ iz Male Račne 36 – za lepo urejeno hišo z okolico,
- družini ZABUKOVEC iz Veli-

Družina Košmrlj

Družina Jovišič

Družina Kastelic

Avto salon Travnik

ke Račne 15 – za lepo urejeno kmetijo.

Komisija Turistične zveze občine Grosuplje, ki so jo sestavljali Mojca Kadunc, Mirjam Mazaj in Brane Žitnik, si je ogledala urejenost in skladnost krajev kot celote v 10 krajevnih skupnostih in v Selih pri Šmarju, ki ima svoje turistično društvo. Upoštevali so urejenost glavne ulice in drugih cest v kraju, izgled in ureditev pomembnejših objektov (šol, cerkev, pokopališč, trgovin, gostiln),

igrišč, označenost in splošni vtis. Ocenjevali so z ocenami od 0 do 10 in sicer so kraje najprej razdelili v tri kategorije: manjši, srednji in večji kraji. Enakovredna priznanja so dobili:

- SELA pri Šmarju v skupini manjših krajev,

- ŽALNA v skupini srednjih krajev in

- ŠMARJE – SAP v skupini večjih krajev.

Prireditve so popestrili z izvirno in poučno komedijo učenci OŠ

Kopan, z glasbo pa učenci Glasbene šole Grosuplje: Pihalni orkester z dirigentom Vladom Škerlecem, Big bend z Bracom Doblekarjem in Trobilna zasedba pod vodstvom ravnatelja Frnca Korbarja in moški pevski zbor iz Šmarja. Folklorna skupina iz Račne pa je zaplesala splet goriških plesov. Klicu povezanosti s krajem pa so se kot sponzorji odzvali: ABC Tabor, Pekarna Grosuplje in AB butik cvetja in daril Andreja Brezca, ki je z rožami

okrasil tudi domiselno oblikovano sceno Simone Potokarjeve na odru.

Upamo, da novi zakon o pospeševanju turizma ne bo razmer tako spremenil, da bi ostali brez te prijetne in odmevne prireditve.

To je bila tudi prva večja prireditve, trajala je kar dve uri in pol, ki jo je snemala ekipa lokalne televizije in bo oblikovan posnetek predvajala v okviru svojih oddaj po kabelski televiziji.

Marija SAMEC

Krajevna skupnost Žalna – živi

Krajevna skupnost Žalna, ki zajema vasi Luče, Veliko in Malo Loko, Plešivico in Žalno, je verjetno edina, ki ima skoraj že od vsega začetka pa vse do danes uveden krajevni samoprispevek. Zato je bilo v naši krajevni skupnosti veliko narejenega tako na področju urejanja komunalne in cestne infrastrukture kot tudi na drugih področjih.

Sedanji krajevni samoprispevek je uveden predvsem za sofinanciranje tekočega in investicijskega vzdrževanja komunalne, cestne in druge infrastrukture, s trdom in aktivnim sodelovanjem večine krajanov pa nam uspe tudi kaj večjega.

Tako smo v dveh letih uspeli modernizirati več krajevnih cest: dve v Lučah, dve v Žalni in eno na Plešivici v zaselku Kote. Poleg tega smo letos kljub precejšnjim težavam uspeli sanirati oporni zid ob krajevni cesti v Žalni.

Z veliko vztrajnostjo vodstva krajevnega odbora iz Male Loke je uspel in bil tudi že skoraj v celoti realiziran dogovor z občino za modernizacijo lokalne ceste Mala Loka – Peščenik.

Poleg cest krajevna skupnost vzdržuje tudi javno razsvetljavo, ki je napeljana po vseh vaseh, na novo pa smo jo postavili tudi na Plešivici v zaselku Kote, tako da tudi na tem delu naše krajevnega skupnosti noči ne bodo več tako temne. V čim krajšem času pa moramo obnoviti precej dotrajano javno razsvetljavo v Žalni.

Veliko dela in sredstev je bilo vloženega in se še vedno vlaga v urejanje pokopališč in mrliških vežic, ki se v celoti financirajo iz krajevnega samoprispevka. Mrliška vežica v Žalni je že starejšega datuma, zato je bila do nedavnega brez vodovodne napeljave in

odtoka ter brez sanitarij. Zato je bila najprej v čajni kuhinji urejena vodovodna napeljava z odtokom, letos pa še nova električna napeljava. Problem sanitarij, ki je zelo omejeval uporabo mrliške vežice, smo z dobro voljo in pripravljenostjo g. župnika Andreja Šinka, končno rešili. V obnovljenem župnišču nam je odstopil v uporabo ustrezen prostor z ločenim vhodom s pokopališča in nam tako omogočil takojšnjo ureditev prepotrebnih sanitarij.

Tudi v Veliki Loki je bilo precej narejenega pri dokončni ureditvi pokopališča, sedaj pa je v izdelavi dokumentacija za izgradnjo prizidka k mrliški vežici.

V tem času je bila s pomočjo občine delno obnovljena tudi kulturna dvorana v Žalni (zamenjava kritine in žlebov, obnova električne napeljave, sanacija garderobnih prostorov), z dodatno pomočjo podružnične šole Žalna, ki je pridobilo sponzorja, pa nabavljeno ozvočenje, tako da se bodo v njej lahko še naprej izvajale razne kulturne prireditve in srečanja.

V Krajevni skupnosti Žalna obstaja tudi precejšen posluš za društvene dejavnosti, predvsem za potrebe delovanja gasilskih društev kot tudi za novoustanovljeno kulturno društvo Žalna. Prav slednje je že takoj ob ustanovitvi pokazalo precej aktivnosti. Mladinska skupina nam je že ob materinskem dnevu pripravila lepo, zelo občuteno kulturno prireditev. Konec šolskega leta so organizirali sodelovanje mladih na enodnevnem mladinskem srečanju na Rakovniku pod imenom "Črno jezero". V počitnicah so izvedli tudi teden organiziranega kvaliteta preživetja počitnic pod imenom "Ortorij", ki se ga je udeležilo čez 90 otrok. Poleg mla-

dinske skupine pa v društvu aktivno deluje tudi moški pevski zbor Samorastnik, ki je poleg sodelovanj na raznih prireditvah in žalnih slovesnostih posnel in izdal samostojno kaseto, na katerih prepeva slovenske ljudske pesmi. Kljub vsemu že opravljenemu

delu pa nas čaka še precej neresenih nalog, za katere upamo, da jih bomo z dobro voljo, prijateljskimi medsebojnimi odnosi in sodelovanjem, predvsem pa s strpnostjo uspešno reševali.

*Krajevna skupnost
Žalna*

Foto: J. Miklič

Obvestilo

Vse občane in ostale bralce obveščamo, da je izšel dopolnjen Zbornik "Slovenija 1941/1948 – zamolčani grobovi in žrtve. V knjigi je opisano 200 grobišč in morišč ter njihove žrtve. Opisano je tudi največje grobišče in morišče v naši občini. Ker je knjiga že razprodana, je to donatis z novimi poglavji. Knjigo imajo Slovenci že na vseh kontinentih sveta, zato mislimo, da je prav, če jo ima tudi vsaka slovenska družina. Nakup je možen v knjižnici in župnišču v Grosupljem.

*Društvo ZUZG
Ljubljana*

Republika Slovenija
Državni zbor
Poslanska skupina
Socialdemokratske stranke
Slovenije

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo JANEZ JANŠA, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije za vaša vprašanja in pobude na voljo v poslanski pisarni v Grosupljem

**V PONEDELJEK, 14.
DECEMBRA 1998**

V poslanski pisarni ga lahko obiščete od 9,30 do 12,30 v prostorih Občinskega odbora SDS, Taborska 2.

Vljudno vabljeni!

45 let prostovoljnega neplačanega krvodajalstva v Sloveniji

Letos mineva 45 let prostovoljnega anonimnega in neplačanega krvodajalstva v Sloveniji.

Ta pomembni jubilej največjega humanitarnega in solidarnostnega gibanja, ki je združil Slovenke in Slovence v veliko družino krvodajalcev, plemenitih ljudi pripravljenih darovati del sebe z sočloveka, smo praznovali dne 18.9.1998 v Kulturnem domu v Ivančni Gorici. Ob tej priliki smo podelili priznanja in zahvale za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenja in zdravja mnogokratnim krvodajalcem in zaslužnim delovnim organizacijam.

V Sloveniji imamo letno 100.000 krvodajalk in krvodajalcev, vsak dan jih potrebujemo 400. V teh letih je kri darovalo 3.819.711 krvodajalcev. Tudi krvodajalci iz našega območja so del tega mozaika.

Zahvalo smo podelili osmim krvodajalkam in krvodajalcem, ki so skupaj darovali kri 421 –krat, kar je skupaj 471 litrov krvi.

Prva zahvala je namenjena: g. Marjanu Širclju iz Grosupljega, Jakhlova 12, ki je daroval kri 81-krat, g. Branku Janežiču iz Sti-

ne 157, ki je daroval kri 68-krat, ga. Mariji Tisu iz Šmarja-Sap, Gregorčičeva 1, za 59-krat darovano kri, g. Vinku Kastelicu iz Jerove vasi 9, Grosuplje (48-krat), g. Antonu Tiholetu iz Trdinove 10, Šmarje – Sap (45-krat), g. Janezu Kastelicu iz Malih Češnjic 54 a, Šentvid pri Stični (42-krat), g. Petru Kokošinek iz Police 47 (40-krat) in g. Antonu Kozelu in Velikega vrha 9, Šmarje-Sap (39-krat).

Kri, ta pomembna tekočina, ki se pretaka po našem telesu od rojstva do smrti, dveh prelomnih trenutkov vsakega posameznika, je še vedno nenadomestljiva. Za njihova velika dejanja iskrena hvala predvsem v imenu tistih, katerim je njihova kri vrnila zdravje in življenje.

Največ krvodajalcev, izračunano v procentih na število zaposlenih, prihaja že vrsto let iz delovne organizacije IMP Livar d.o.o., Ivančna Gorica, IMP Tovarna armatur, d.d., Ivančna Gorica in Cistercijske opatijske Stične.

Zahvalna listina, ki so jo prejele omenjene delovne organizacije, naj bo simbolična zahvala vodst-

venim in vsem delavcem delovne organizacije za razumevanje ter moralno in fizično podporo pri organizaciji krvodajalskih akcij.

Predstavniki Rdečega križa leto za letom prihajajo na šole s prošnjo, da za izvedbo krvodajalske akcije odstopijo ustrezno število učilnic. Vedno z razumevanjem in prijazno sprejeti delavci RK lažje odpirajo vrata začetnih modrosti in se prav zato vedno vračajo z isto prošnjo, zato Območno združenje Rdečega križa podeljuje zahvalno listino šolam: OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, OŠ Ferdo Vesel Šentvid pri Stični in OŠ Dobropolje. Predstavniki omenjenih šol se zavedajo, da je krvodajalstvo skupna akcija, ki vsem nam zagotavlja boljše zdravstveno varstvo, to pa pomeni, da se prenekateri bolniki prej vrnejo med svoje in na delovna mesta. Podeljeni sta bili dve republiški priznanji Rdečega križa Slovenije za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenj in zdravja, ki ga je po predlogu Občinskega odbora OZ RK iz naše občine prejel IVAN

MATKO iz Žalne 37/a, ki je dolgoletni predsednik Krajevne organizacije RK Žalna. Vsa leta se izjemno prizadevno vključuje v pridobivanje predvsem mladih krvodajalcev in vsestransko pomaga pri organizaciji. S svojim pozitivnim pristopom je Rdečemu križu v veliko pomoč, mladim pa za spoštljiv vzgled. Zahvalne listine in priznanja je podeljevala predsednica Območnega združenja RK Grosuplje Marija Jesih.

Kulturni program je povezovala Simona Zorc – Ramovš, večer pa je popestril Stiški kvartet s svojimi kvalitetno odpetimi pesmi, na harmoniko je igral Uroš Vozel, pesmi o krvodajalcih je deklamiral Sašo Vozel, glasbeni konec našega druženja pa je zaključila folklorna skupina Vidovo iz Šentvida pri Stični, ki je s svojim nastopom navdušila številne udeležence proslave.

Proslave sta se udeležila župana občin Ivančna Gorica in Grosuplje ter predstavnik občine Dobropolje, ki so s svojo prisotnostjo povečali pomembnost podeljenih priznanj in zahval s področja krvodajalstva.

Zamisel se počasi uresničuje

Počasi bo tudi grosupeljski cerkveni hrib dobil tisto pravo podobo, da bo pogled nanj z vznožja prijetnejši. Po projektih, ki jih je zanj izdelala arh. dr. Tatjana Capuder, to prav gotovo tudi bo. Po besedah grosupeljskega župnika dr. Franca Šuštarja je pripravljena dokumentacija, na podlagi katere bo izdano gradbeno dovoljenje za celotno ureditev hriba.

Lani so bila izvedena zemeljska dela, letos pa naj bi uredili terase na gornjem platoju, za katere projekt predvideva, da bodo parkovno urejene. Torej, naj bi parkirne prostore in celoten hrib krasilo tudi zelenje. Enkratna je zamisel, da bi okrasno drevje zasadili tako, da bi vsako drevo cvetelo en mesec. Verjetno še v mesecu oktobru, najpozneje pa v novembru bodo postavili spomenik v spomin tistim krajanom, ki so kdaj (ali pa še vedno) počivajo na tem

pokopališču. To bo torej postal kraj spomina na umrle. Stroške za načrt spomenika bo financirala župnija, sam spomenik KS Grosuplje, za napise imen rodbin pa bodo prispevali svojci, ki želijo, da se imena njihovih dragih napišejo na spomenik. Ko bo to narejeno, bodo okrog stare cerkve uredili zelenico, zato naj tudi na tem mestu spomnimo krajanke, da umaknejo stare spomenike, ki so še vedno ostali ob cerkvi. Spodnje terase pa se bodo, kolikor bodo pač dopuščala finančna sredstva, lotili prihodnje leto. To bodo (seveda po projektih) uredili tako, da bo primerna za različna srečanja mladine (kot so npr. oratoriji) in druge prireditve. Škoda bi namreč bilo, da bi tako prijeten prostor služil zgolj za parkirna mesta, ko pa se lahko med tednom koristno uporabi. Del sredstev za ureditev cerkvenega hriba je prispevala tudi

Občina Grosuplje, ki je financirala tudi izdelavo projektov. S skupnimi močmi: občina, KS in krajan (župljani) bomo končno uresničili željo Grosupeljčanov, da bo cerkveni hrib spet zelen,

vendar drugače, kot je bil nekdaj – dajal naj bi izgled toplino, prijetnega parka, kamor ti je prijetno stopiti, kjer se spočijeta duša in oko....

Alenka ADAMIČ

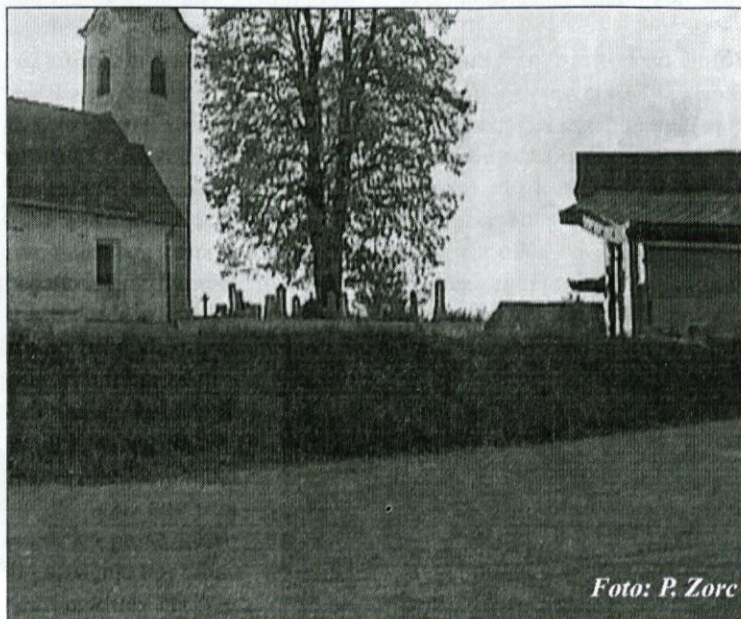

Foto: P. Zorc

Svet KS Grosuplje orgniziral javno razpravo

Grosupeljčani ogorčeni, Romi razočarani

Tolikokrat omenjeno dejstvo, ki kraju gotovo ne šteje v prid, da je Grosuplje povečini spalno naselje, se je potrdilo tudi v petek, 10. septembra letos, zvečer, ko je KS z vabili tudi preko radijskega medija (Zeleni val) organiziral javno razpravo z eno samo, vendar perečo točko dnevnega reda: **Naselitev romskega tabora iz Rojnika na območje KS Grosuplje.**

Ob tako pereči problematiki in oblakom prahu, ki jih je med krajanji dvignila nasilna nelegalna preselitev Romov iz Rojnika v KS Grosuplje ob pomoči krajanov Mlačevega, bi človek pričakoval večjo udeležbo Grosupeljčanov. Ali pa je morda ob znanih dejstvih že tudi med krajanji prevladalo mnenje, da pravzaprav rešitve ni in se tako ne bo dalo nič več spremeniti. Torej se je takšnih razprav nesmiselno udeleževati!? Kakorkoli že, naj drži prva ali druga ugotovitev, nobena ne šteje kraju in krajanom v čast! So pa bili zato tisti, ki so se javne razprave

udeležili, zgovornejši. Tistim, ki so Grosupeljčani od malih nog, ni vseeno, kaj bo in kaj iz Grosupljega nastaja. Nesmiselno je ponavljati že ničlikokrat povedana in zapisana dejstva o poteku dogodkov, nesmiselno je razglabljati in iskati krivce, ker bodo to bojda naredili za to pooblaščen, dejstvo pa je, da so Grosupeljčani jezni in se čutijo ogoljufane, da so tisti, ki so to podprli in sosednji KS celo pomagali, to naredili nezakonito. Občina je sicer po legalni poti, kot je povedal župan Rudolf Rome, vodila postopek za selitev nazaj na Rojnik, vendar so bili krajanji Mlačevega hitrejši in sedaj je stanje takšno kot je. Iz razprav vodstva občine je bilo čutiti, da je potrebno sedaj zadeve sanirati na tem področju, čeprav je vodstvo KS zahtevalo, da se Rome takoj preseli nazaj na Rojnik.

Žal pa je res tako, kot je dejal Janez Lesjak, da so agresivni krajanji KS Mlačevo postavili Grosupeljske pred dejstvo, ne da bi to kdo preprečil in da je bilo zaradi te problematike porabljene toliko

energije, nastalo pa je vse preveč sporov. Dejstvo pa je eno: Okrog Grosupljega imamo ogrlico treh romskih taborov...

Kaj to pomeni, bo pokazal čas. Svoje so povedali tudi predstavniki podjetij, ki jih je preselitev Romov na njihovo področje udarila z gospodarskega vidika, pa jih, tako je kazalo, ni nihče hotel kaj prida razumeti, razen J. Lesjaka, ki se je strinjal, da je za podjetja ta lokacija zelo moteča.

Grosupeljčani se niso strinjali o dobro opravljenem delu

Predsednik komisije za reševanje romske problematike Milan Vehovec pa je dejal, da je komisija opravila svoje delo. Grosupeljčani se ne strinjajo z dejstvom, da je preselitev Romov iz svoje, v sosednjo KS, dobro opravljeno delo.

Toliko prerekanj in obtoževanj je bilo, da je tudi Grosupeljčanom prekipelo: "Nisem strankarsko opredeljen človek, pa vendar me nekaj hudo boli. Volivci smo vas volili zato, ker smo pričakovali, da boste delali v dobro nas, krajanov. Zdaj pa naj stvari menda rešimo

sami! Kdo bo branil meje KS Grosuplje?! Ko zjutraj pogledam v center, najprej vidim "procesije" po cesti. Na srečo smo ljudje tolerantni do Romov. Tudi prispevamo jim po svojih močeh. Toda kako naj ostanemo hladnokrvni ob dejstvu, da imamo v Grosupljem 5 romskih taborov in avtoodpad Garbas – kot vstopnice v kraj! Ne brigajo me intrige svetnikov, kaže pa, da tu ne gre samo za Rome, ampak za druge stvari, ki naj bi nekomu prišle prav! Če se ne boste svetniki zbudili, se bo zbudilo ljudstvo!" je zaključil eden izmed Grosupeljčanov, ki je uvodoma povedal, da je rojen domačin – in požel buren aplavz.

Kaj več kot veliko obtoževanj in slabe volje v več kot dveurni razpravi res ni bilo. Za iskanje novih rešitev in skupnega iskanja lokacije za Rome sedaj, ko jih imamo v Grosupljem spet več, pa je verjetno že prepozno.

Morda pa je le prav, da so tudi krajanji povedali svoje.

Tisti, ki hoče slišati - sliši

in tisti, ki hoče videti – vidi

Alenka ADAMIČ

Naša prihodnost je čisto okolje

Premalo odgovorni ali premalo osveščeni?

Akcija zbiranja posebnih (nevarnih) odpadkov iz gospodinjstev
Nevarni odpadki niso dobili svojega imena kar tako, saj predstavljajo težavo na skoraj vseh stopnjah svojega obstoja. Njihova proizvodnja največkrat obremenjuje okolje, uporaba prav tako in tudi odstranjevanje nam povzroča težave, saj so ti odpadki strupeni, težko razgradljivi in povzročajo človeštvu in naravi ogromno škodo, zato jih je potrebno ločeno zbirati in odvažati.

V občini Grosuplje smo v začetku junija prvič organizirali zbiranje posebnih odpadkov iz gospodinjstev. Na parkirišču pred občino Grosuplje smo v sodelovanju s podjetjem KEMIS postavili mobilno postajo. Gre za specialni kontejner za shranjevanje in prevoz posebnih odpadkov. Občani so lahko odpadke prinesli na zbirno mesto v petek, 12. junija, od 16.00 do 19.00 ure in v sobo-

to, 13. junija, od 8.00 do 12.00 ure.

Zbrali smo naslednje količine nevarnih odpadkov iz gospodinjstev:

ODPADKI	KOLIČINA (kg)
olje	2118
barve	71,4
zdravila	5,5
pesticidi	17,8
kozmetika	22,5
kemikalije	2,5
baterije	5
akumulatorji	1080

Odziv občanov je bil nekoliko manjši od pričakovanega, vendar se zavedamo, da je bila to naša prva tovrstna akcija, na katero se morajo občani postopoma navaditi, zato upamo, da bomo nalete na boljši odziv, v kolikor bomo tako akcijo organizirali tudi v prihodnje. Cilj akcije je bil z zbiranjem posebnih odpadkov dosežen, saj je pomembno samo to, da zbrane količine teh odpad-

kov niso končale na komunalni deponiji ali celo na divjih odlagališčih, ampak jih je izvajalec, v našem primeru KEMIS, ustrezno predelal v lastnih obratih ali pri pooblaščenih podizvajalcih. Akcijo je v celoti financirala občina Grosuplje.

Upamo, da bomo občane s podobno akcijo lahko razveselili tudi v jesenskih mesecih, zato vas pozivamo, da posebne odpadke zbirajte pri sebi doma in jih ob na-

povedani akciji prinesite na zbirno mesto. Kraj in čas zbiranja bosta objavljena v Grosupeljskih odmevih.

Dobro je vedeti:

Ena kapljica olja lahko zastrupi milijon litrov dragocene pitne vode. Zavedajte se odgovornosti za tako storjeno škodo in na to opozorite tudi druge.

Javno komunalno podjetje

Grosuplje

Irena STRAŽIŠAR

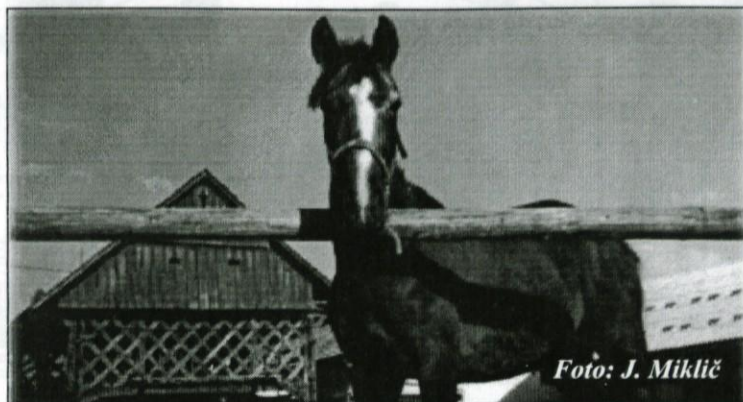

Foto: J. Miklič

Droge, že naš vsakdanji spremljevalec?

Ko sem prvič prisluhnila boleči izpovedi matere, ki ji je spoznanje, da je njen sin narkoman, strlo srce in dušo, ni ji pa vzelo moči, da se je borila zanj in mu pomagala nazaj na pot v življenje, sem še dolgo razmišljala, kaj vse bi bilo mogoče narediti, da bi v družbi zatrla to zlo. Toda kot kaže, se problem le še povečuje, droga pa razrašča s svojimi strupenimi kreplji.

Mar temu problemu res nihče ne more do živga?!

Smo se pravzaprav pri nas sploh zavedli te "kuge 20. stoletja"?! Kaže, da morda še najbolj mladi, ki jim ni vseeno, kam vodijo poti njihove sovrstnike.

Sobota, 19. september 1998, popoldne. Mladi socialdemokrati so organizirali okroglo mizo na temo "DROGE, ŽE NAŠ VSAKDANJI SPREMLJEVALEC?!" Považljivi gostje so bili priznani strokovnjaki, ki se dan na dan srečujejo s problemom drog med mladimi: dr. Milan Krek, direktor urada za droge (na vladi RS) g. Zvone Horvat, socialni delavec, ki deluje pri Slovenski Karitas – Skupnost Srečanje in ga. Marija Kumalič, ki uspešno deluje v društvu UP, saj je sama skusila trnjevo pot, kalvarijo matere ob spoznanju, da je tudi njen otrok padel v to brezno droge.

Angelca Likovič pa je po pozdravu navzočim dejala, da bi prav pri tem tako perečem problemu morali prestopiti meje strankarstva. Ta projekt bi morali široko zasnovati, ne glede na politično pripadnost. Gre vendar za naš skupni problem!

Premalo nas je, da bi umirali zaradi droge!

Na začetku je svoje trpljenje opisala ga. Marija Kumalič, ki se je

potem, ko je sin odšel na zdravljenje, odločila, da pove ljudem: "Bodite bolj pozorni na težave pri otroku! Ne dovolite, da vam otrok umira pred očmi za ceno vašega ponosa!" je poudarila v pogovoru.

"Velika zmota staršev je miselnost, da se njihovemu najstniku pri 14, 15 letih ali tudi pozneje, to zlo ne more zgoditi. Žal. To je moralna kriza sodobne civilizacije," je poudaril dr. Krek, ki se s tovrstnimi mladostniškimi problemi dan na dan srečuje kot strokovnjak in kot je bilo čutiti iz njegovih besed, v prvi vrsti kot Človek. Zato, je poudaril, so pomembni odnosi v družini, iskren stik z otrokom. Otroci si namreč "privoščijo", kolikor ve, da si lahko in seveda še malo več.

Otroci naj se čutijo zaželeni v družini. Če otrok zaželenosti ne dobi v družini, išče dalje in pristane tam, kjer je zaželen," je med drugim opozoril dr. Milan Krek. Sploh pa je skozi vso razpravo kot rdeča nit potekala ena sama resnica: **osnova mladim je družina.** Zato tudi ne gre prezreti dejstva, da se otroci iz problematičnih družin tudi večkrat zatečejo k drogi. V tej skupini najdemo tudi mladino, ki ni končala osnovne šole in se ne izobražuje. Žal je ta skupina tudi pravi potencial za preprodajalce droge. Večkrat se mladi zatekajo k drogi tudi tedaj, kadar so v stresnih situacijah. Ob tem dejstvu pa se je razprava dotaknila tudi naše šole, ki je naravnana tako, da otrokom prinaša vse preveč stresnih situacij. Vendar, če izhajamo iz dejstva dr. Kreka: Normalno je, da so krize, pomembno pa je, kako se iz krize rešimo, - potem moramo vedeti, da moramo mladostniku ponuditi

Foto: R. Zrnec

Če se otrok čuti zaželenega v družini, je tveganje manjše.

roko in v prvi vrsti srce v pomoč. Besede: Želite si samo to, da bi bil vaš otrok srečen, so bile izrečene iskreno, vendar zaman, če jih ne dojamemo starši.

Sobotna okrogla miza je ostala bolj pri zanimivem in poučnem razmišljanju kot pri sami razpravi, za katero pa je po dveh urah skorajda zmanjkalo časa. Velikokrat je bilo namreč le slišati, da bi bilo treba preprečiti prekupčevalsko mrežo dilerjev – tudi v Grosupljem. Toda v tem pravzaprav ne bi bila rešitev, saj je Ljubljana dovolj blizu, vskodnevna migracija mladine pa velika, da dobijo drogo tistemu, ki jo hoče, ne predstavlja problema. Opozoriti pa velja še na poudarek strokovnjakov, da bi morali mladostniku, ki se na srečo vrne z zdravljenja, znati odpustiti in obravnavati njegovo napako kot zmoto in ga sprejeti v normalno življenje, sicer se bo spet znašel tam, kjer ga bodo sprejeli.

Tudi v Grosupljem - SOS!

Ne gre pa prezreti dejstva, da je

obravnavana problematika tudi v Grosupljem zelo prisotna. Če izhajamo samo iz dejstva, da smo v lanskem letu zato izgubili dva mladostnika, je najbrž dovolj, da si ni več treba zatiskati oči pred resnico.

Zato so Aleševe besede ob zaključku tega poznega popoldneva, za tistega, ki se je zamislil vanje, več kot dovolj za vrsto odgovorov na obravnavano tematiko: "Kolikor poznam situacijo na našem področju, bi ta dvorana morala biti polna in še veliko premajhna!"

Zvone Horvat iz skupnosti Srečanje je med svojim podajanjem citiral Gogolja: "Če je grd moj obraz, ali je krivo ogledalo?!" in dodal: "Če je z mladimi nekaj narobe, ali smo krivi mi?!"

Odgovor prepuščam svojim sookranom... in morda Špeli PODRŽAJ, ki se je organizacije okrogle mize "Droge, že naš vsakdanji spremljevalec?!" lotila z veliko zavzetosti in odgovornosti.

Alenka ADAMIČ

AVTOŠOLA VEZI d.o.o. za vroče dni!

- ☞ Prirejamo brezplačni tečaj CPP z kategorije:
- ☞ A, B, C in E, vsak torek ob 17. uri.
- ☞ Izbirate lahko med inštruktoricami in inštruktorji.
- ☞ Cena za uro vožnje že od 1850 SIT na uro.
- ☞ Popust za dijake in študente!
- ☞ Možna takojšnja vožnja na sodobnih vozilih.

Informacije in prijave vsak dan od 8. do 17. ure.

Vilharjeva 27, Ljubljana
(za železniško postajo)
tel.: 061 - 13 77 117

Gumnišče 27, Škofljica
tel.: 061 - 667 212
(popoldan)

Foto: R. Zrnec

Janez Janša, veselo razpoložen med drugouvrščeno ekipo v street ball-u

ZŠAM za varno pot naših prvošolčkov

Kot že vrsto let so tudi letos policisti PP Grosuplje pozdravili naše prvošolčke, jim prvi šolski dan spregovorili o varni poti v šolo in seveda opozorili na napake tudi starše, ki jih nevede delajo. Policisti so 14 dni varovali vse prehode, ki vodijo do šol v občini, tako centralnih kot podružničnih. Na pomoč pa so jim priskočili tudi prizadevni člani ZŠAM, ki so na prehodih poskrbeli, da so prvošolčki, ki so se naenkrat pred vstopom v hram učenosti znašli sami, varno prišli čez cesto brez strahu. Na zelo prometni Adamičevi cesti pred OŠ Brinje pa ni težko ugotoviti, da bi marsikdaj pomoč potrebovali tudi starejši učenci.

V najbolj kritičnih dneh za prvošolčke so člani ZŠAM opravili veliko ur – tako pred začetkom kot po končanem pouku. Medtem ko so skrbeli za varno prečkanje cest, so najmlajšim namenili tudi marsikakšno vzpodbudno besedo in jih podučili, na kaj morajo biti predvsem pozorni. Žal pa se nekateri šoferji ne zavedajo, kako nebolgljeni so otroci na prometnih cestah in s svojo neprimerno hitrostjo marsikdaj postavljajo na kocko mlada otroška življenja.

Bi ne veljalo razmisliti, da bi na najbolj nevarnih točkah varovali naše najmlajše skozi vse leto in ne le tistih nekaj dni?

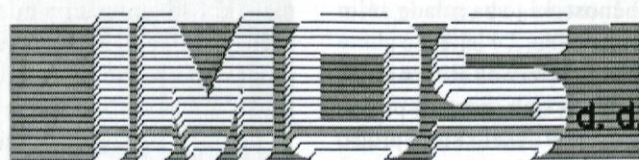
A.A. *Fotos: Takole, pa gre varno ...*

OBRTNA CONA GROSUPLJE

Informacije:
IMOS d.d.
Dunajska 56,
Ljubljana
tel.: 17 33 366
17 33 329
faks: 17 33 315

V Grosuplju smo pričeli z gradnjo kompleksa osmih različno velikih trgovsko-obrtno-poslovnih objektov, v katerih so možne različne dejavnosti

Bus veselja ponovno med nami

V nedeljo, 20. septembra, je bilo pred župnijsko cerkvijo sv. Mihaela na Grosupljem zelo živahno. Mnogo otrok in mladine, pa tudi precej starejših se je drenjalo okoli nenavadnega pisanega vozila, ki se je ustavilo pred cerkvijo. Grosupeljčane je namreč ponovno obiskal BUS VESELJA.

Tako kot lani smo ga tudi letos v naše goste povabili člani **MLADINSKEGA INFORMACIJSKEGA SVETOVALNEGA SREDIŠČA**, tokrat v sodelovanju z **Župnijo Grosuplje**. Z njim smo pri otroški sveti maši in po njej našim krajanom želeli predstaviti projekt SKALA, to je Skupino za preventivno delo z mladimi, ki prihaja z Rakovnika v Ljubljani. Za časopis Grosupeljski odmevi sem se pogovarjal z vodjem SKALE, duhovnikom salezijancem mag. Martinom Liscem.

KAJ JE SKALA?

Pred tremi leti smo se s študentsko skupino v Ljubljani vprašali, kaj mladi v resnici počnejo. Stopili smo k njim na ulico in začeli smo s projektom mladinskega uličnega dela. Tako se je do danes razvila zelo razvejana in raznolika dejavnost, ki sega na široka področja, kot npr. neposredno srečevanje z mladimi v njihovem življenjskem okolju, nato neposredno spremljanje mladostnikov v procesu vključevanja v šolo in v svet dela ter spremljanje mladih zasvojenцев od drog.

Kakšen je vaš koncept dela z mladimi?

Temeljni koncept našega dela je ne čakati na centru ali v šoli, ampak ITI K NEKOMU, pristopiti k mladim v njihovo življenjsko okolje - na ulico, se tam soočiti z njihovo realnostjo in jim skušati pomagati pri reševanju njihovih problemov.

Kaj pa primanjkuje tem mladostnikom?

Lahko se zelo preprosto reče, da jim manjka družina, neko primerno okolje, ampak to so le formalni od(iz)govori. Vendar če vprašate njih same, rečejo, da jim nič ne manjka. Mnogi imajo vse - denar, obilo prostega časa, mnogo drugih materialnih dobrin, manjka pa jim temeljno - bližina človeka. To je obupen fenomen, v katerega smo danes

padli. Raziskave kažejo: Ni mam prijatelja. Toliko možnosti stika, pa vseeno tolikšnja osamljenost. Poglejte samo diskoteke: toliko ljudi na kupu, pa nobenega pristnega stika. Disko - stičišče samotarjev.

Žal pa je to temeljni problem, problem ne samo mladih, ampak tudi širše družbe. Svet je postal brezoseben. Ni človeške preprostosti. Zato smo se na SKALI odločili, da bomo skušali mladim dati nekaj svojega časa in bomo preprosto z njimi. Temeljna paradigma našega dela je torej BITI Z in šele potem zanje. Mnogi mislijo, da je treba dati mladim prostor, pa bo vse rešeno. To je premalo - prostor je prazen, vanj je potrebno dati človeka. Umetnost vzgojiteljev je res najprej prisluhniti mladim, njihovim resničnim problemom in šele nato razmisliti, kaj ponuditi v odgovor. **Eden od vaših načinov, kako se približati mladim in z njimi vzpostaviti stik, je tudi BUS VESELJA, s katerim ste v našem kraju naredili pravi boom. Od kod vam ideja za ta projekt?**

Podoben avtobus smo prvič opazili lani v Villa Lampe Heiligenstadt (ZRN). Ideja se nam je zdela zanimiva, saj je avtobus na zanimiv način pritegnil mlade z ulice. Tako smo se lani odločili za nakup avtobusa in ga preuredili v večnamensko vozilo. Tako smo prvotno idejo nadgradili in avtobus je postal učilnica, igralnica, infotočka, svetovalnica in video soba. Krst je doživel lani 2. oktobra na Prešernovem trgu v Ljubljani in bo letos (9. oktobra v Fužinah) upihnil prvo svečko.

Kje vse lahko srečamo BUS VESELJA?

Avtobus deluje redno vsak teden v Jaršah, Fužinah in Domžalah, čez vikende pa širom po Sloveniji. Omeniti moram mojega sobrata Rudija Tisla, ki je s svojim ustvarjalnim pristopom, s svojo širino, z doslednostjo, zvestobo in vztrajnostjo razvil ta projekt v zanimivo navzočnost, ki je za mlade zelo pomenljiva.

Kakšen je odziv okolice nanj?

Ne boste verjeli, ampak prava umetnost je v nekem kraju prodreti z novo idejo. Vseeno mis-

Foto: B. Šest

lim, da smo v letu delovanja, ki je za nami, okolico že seznanili s svojim delom in rezultati so že vidni. Okoli busa se ustvarja stalen krog mladostnikov, ki pričakujejo bus, ki o sami dejavnosti že razmišljajo in se že interesno formirajo. Zgolj radovednost prerašča v struktuirane forme in to je eden izmed ciljev našega dela.

Pomemben del vašega delovanja so tudi prostovoljci...

Tako je. Brez njih si našega delovanja sploh ne moremo predstavljati, ker glavni delež aktivnosti nosijo prostovoljci sami. Ločimo dve vrsti prostovoljcev: animatorje in prostovoljce. Animatorji so mladi študentje iz cele Slovenije (okoli 40 jih je), ki so vzeli to poslanstvo tudi za svoje in aktivno sodelujejo pri razvijanju vizij tega dela. Prostovoljci pa so študenti socialne pedagogike in socialnega dela, ki se tu vključujejo v okviru študijske prakse.

Organizirate za njih kakšno izobraževanje?

Seveda. V študijskem letu organiziramo dva supervizijska duhovno-izobraževalna vikenda. Enkrat na mesec imamo izobraževalno srečanje, na katerih diskutiramo o konkretnih temah, ki jih pripravlja naša skupina za izobraževanje. Npr. za Bus veselja razpravljamo o temah, kot so: animacija mladih, ročne tehnike, razne delavnice, pomen navzočnosti za mlade. Kadar gre za osebno spremljanje mladih, se izobražujemo o družini, o logiki, ki vlada v njih,

o različnosti kultur, o načinih reševanja konfliktov, pa tudi o vprašanih zasvojenosti in s tem povezanim nasiljem, korupcijo in izsiljevanjem. Omeniti pa moram tudi seminarje, ki jih vsako leto organiziramo. Lani smo tako organizirali medijsko precej odmeven seminar MLADI, ULICA IN PRIHODNOST, za drugo leto pa pripravljamo seminar z naslovom SODOBNE OBLIKE REVŠČINE MLADIH, ki bo potekal aprila prihodnje leto.

G. Lisec, zahvaljujem se Vam za Vaš obisk v našem kraju in za ta pogovor in Vam želim še veliko uspeha pri Vašem nadaljnjem delu.

Tudi jaz se zahvaljujem povabilu vašega društva in veselim se, da ste tudi pri vas mladi, ki jim je mar za soljudi. Zahvaljujem se tudi gostoljubju vaše župnije in vsem župljanom za topel sprejem. Izrabil pa bi priložnost in povabil vse mlade Grosupeljčane, da se nam pridružijo in tako storijo nekaj dobrega za nekoga, ki potrebuje vašo toplo dlan, vašo navzočnost in vaše veselje do življenja. Srečno!

NASLOV za animatorje in prostovoljce: SKALA, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana telefon: 061/127-14-19

Za društvo MISS
Andrej ŠTRUS

Sonce, veselje in ose

Utrinki s taborjenja v Beli Krajini

Taborniki rodu Louis Adamič smo tudi letošnje delovno obdobje zaključili s taborjenjem pod platnenimi strehami šotorov v Grmu pri Metliki. Na taboru, ki je potekal od 20. julija do 1. avgusta, nas je bilo 85 in vsi smo delali na tem, da bi se kar najbolje imeli. Vreme nam je bilo naklonjeno, Kolpa je bila topla in tisto dvoje neurij, ki nas je doletelo, nam je samo dvignilo adrenalin, do živega pa nam ni moglo.

Vsak dan se je zgodilo kaj novega, zanimivega. V dopoldanskem času smo se učili in igrali v "gozdni šoli". Tam smo postavljali bivake, delali ročne izdelke in pripravili razstavo za starševski dan, streljali z loki, postavljali ognje, kuhali čaj, se učili orienta-

cije s kompasom in brez njega, ter opravljali razne taborniške veščine. Popoldan smo se, razen v času dvodnevni orientacijskih pohodov in bivačiranja, namakali v topli Kolpi. Vodniki nas tudi tam niso pustili počivati. Delati smo morali veščine, igrati odbojko, se voziti s kanuji in početi cel kup drugih radosti. Moteče je bilo samo to, da smo, vsakič, ko smo šli v vodo, morali tudi ven iz nje. Večeri so nam prijetno minevali ob športnih aktivnostih in nočnih igrah, ter se zaključevali s programom ob tabornem ognju. Najbolj zanimivi programi so bili Operacija uspela, pacient umrl, izbor najlepših moških in ženskih nog in Miss in Mistra tabora ter taborniške poroke.

Letošnja edina nadloga so bile ose, ki so se vsak dan lahko po našale z nekaj žrtvami med tabor-

Ha,ha, mislite, da nam je kaj manjkalo?!

niki, kuhar pa je bil ob nekaj čebul, ki smo jih polagali na osje pike. Prav gotovo se bo to taborjenje zapisalo v kroniko po tem, da smo več čebule porabili za hlajenje osjih pikov kot za pripravo hrane.

Kljub temu pa je taborjenje uspelo. Skovala so se nova prijateljstva, pa kakšna nova ljubezen. Ob razhodu smo potočili kar nekaj solza in izrekli veliko besed o tem, kako se drugo leto zopet vrnemo.

Breda ŠKRJANEC

Ne prezrite

Dr. FRANC PERKO, beograjski nadškof in metropolit – naše gore list

Srečanje z gospodom dr. France-
tom Perkom je nekaj posebnega. Nekaj, kar si človek vtisne globoko v srce. Pred njim se počutiš majhnega, pa ne zato, da bi on vzbujal občutek superiornosti. Ravno obratno. Gospod nadškof je sila preprost človek in zna za vsakega najti toplo besedo. Po nekajminutnem razgovoru se mi je zazdelo, da sva že stara znanca. Srečala sva se v Grosupljem pri Vrhovčevih, kamor gospod nadškof rad zahaja, da se vsaj kako urico malo spočije od svojega napornega dušnopastirskega in diplomatskega dela.

Kje ste se rodili, gospod nadškof?

"Rodil sem se na Gmajni. Zato tudi dostikrat opravičujem svoje nerodnosti s tem, da pravim, kaj pa naj pričakujete od človeka, ki je rojen na gmajni. Današnja vas Krka namreč ni bila tako velika. Del od mostu navzdol se je imenoval Gmajna, Krka pa je bila župnija in občina. Osnovno šolo sem končal na Krki, nižjo gimnazijo pa leta 1945 v tedanjem Baragovem semenišču v Ljubljani."

Kdaj ste začutili, da vas Bog kliče v svoje vrste?

"Ko sem končal nižjo gimnazijo,

sem se vpisal na klasično gimnazijo in leta 1949 tam tudi maturiral. To so bili težki časi in vse bolj sem spoznaval, da je pri študiju teologije še največ svobode. Zato sem se tudi odločil za ta študij, ker sem spoznal, da bom, kot duhovnik, lahko največ dobrega storil za bližnjega. Preprosto nisem želel, da nekaj postanem, ampak, da nekaj bom. Že dva dni po vpisu na teološko fakulteto sem bil klican na OZN-o na zaslišanje in potem me je ta "varuhinja" spremljala do konca študija. V duhovnika pa sem bil posvečen že po četrtem letu študija. Takrat je bilo veliko pomanjkanje duhovnikov. Mnogi so zbežali in zato smo skrajšali študij na pet let. Že štirinajst dni po novi maši sem bil klican na služenje vojaškega roka."

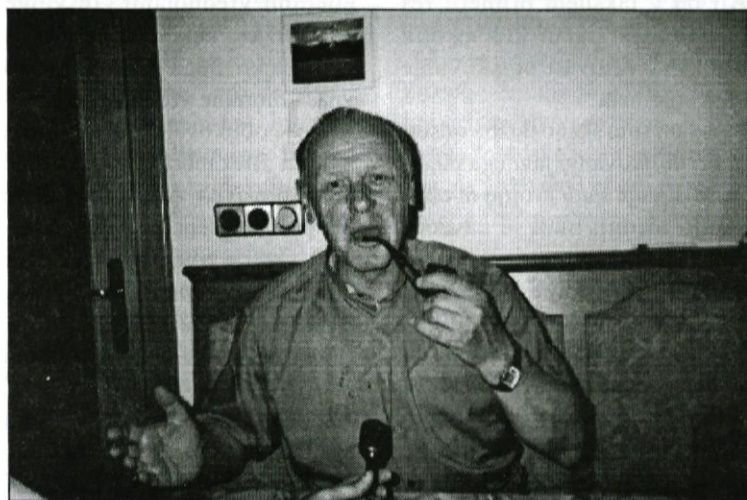
Ste pri vojakih doživeli kaj posebnega?

"Vojaški rok sem moral služiti 18 mesecev. Tisti dan, ko sem bil odpuščen in sem že bil na železniški postaji, da se bom iz Beograda odpeljal v Ljubljano, je prišel za menoj oficir in mi dejal, da se moram vrniti nazaj v kasarno, da bomo uredili še neke zadeve. Šlo je namreč za današnji čas zelo

nedolžno šalo, ki sem jo kak dan pred odpustom povedal nekemu špiclju. Vprašal sem ga, če ve, katera ptica je najdražja. Odgovor je bil GALEB. To pa je bilo ime ladje, s katero se je takrat vozil predsednik Tito. Zaradi te in še ene podobne šale sem bil obsojen na tri leta zapor. Na to se je pritožil državni tožilec in dobil sem še dve leti, skupaj torej pet let zapor. Preživljal sem ga v različnih krajih, nazadnje v Sloveniji. Vendar so me po treh letih dokončno izpustili."

Pa ste vi mogli vse to tem ljudem iskreno dopustiti?

"Pravzaprav nimam kaj odpuščati. Celó sem mnenja, da bi bilo za vsakega duhovnika dobro, da bi bil vsaj eno leto v zaporu. Vidite, ko sem šel skozi to "šolo", sem spoznal, kako je res, kar pravi pregovor, da kar Bog stori, vse prav stori. Res, da je tri leta take šole malo dolgo, vendar se zato rad pohvalim, posebno doli v Beogradu, da nimam samo teološke fakultete, ampak tudi "visoku školu lopova". Tako namreč doli imenujejo zapor. Povem še, da sem tako pridno študiral, da sem to fakulteto končal namesto v petih,

v treh letih.”

Kako je potekala vaša nadaljnja življenjska pot?

“Ko so me izpustili iz zapora, sem zapadel v veliko krizo. Za nekaj časa sem zapustil duhovniško službo in se vpisal na pravo. Zahvaljujoč tedanjemu škofu Vovku in brezjanski Materi božji sem spet našel pravo pot in pričel kot kaplan v župniji Šenčur pri Kranju. Tam je kriza sama po sebi minila in prešla. Predhodno so me poslali za kaplana v Trnovo, po šestih tednih me je škof Vovk poslal v župnijo Skaručna. Nekaj let sem vsako nedeljo maševal tudi na Šmarni gori. V naslednjih letih sem naredil še licenciat in potem doktorat. Kmalu za tem sem postal predavatelj ekleziologije na teološki fakulteti v Lju-

bljani. Ker mi je še “veliko manjkalo”, sem šel na študije v Rim in se izpopolnil v vzhodnem obredu. To je obred, ki se ti najprej zdi malo smešen, ko ga dodobra spoznaš, pa vidiš, da je zelo bogat.”

Ko ste bili profesor na teološki fakulteti, so bili vaši kolegi tudi sedanji nadškof dr. Rode in stiški opat dr. Nadrah. Večkrat je slišati, da še sedaj ni pravega nadomestila za vas.

“Ne bo držalo. Imamo zelo dobro nadomestilo, pač pa bi lahko dejal obratno. Stiški opat, oziroma stiška opatija ne bi imela nadomestila za vse to, kar je gospod opat, dr. Nadrah, storil zanjo. Brez dvoma stiška opatija brez dr. Nadraha ne bi bila to, kar danes je. Vsa čast stiškemu opa-

tu.”

Kdaj ste postali beograjski nadškof in metropolit?

“To ima svojo zgodovino. Že dr. Šuštar me je predlagal za ljubljanskega pomožnega škofa. Vendar iz določenih razlogov za to nisem bil dober. Za beograjskega nadškofa pa sem bil. Po določenih procedurah sem naredil “neko neumnost”. Na koncu svojega življenjepisa sem pripisal, seveda v italijanščini: Mojemu prijatelju Jezusu ne morem reči ne. In kljub vsem negativnim predznakom, ki sem jih v mojem življenjepisu navedel, me je papež Janez Pavel II. 16. decembra leta 1986 imenoval za beograjskega nadškofa.”

Gospod nadškof, velikokrat omenjate svojo bolezen. Kaj

mislite o smrti?

“Predvsem to, da se je ne bojim, pač pa si jo želim. Smrt ne pomeni nečesa groznega in konec vsega, pač pa ravno obratno. Smrt je nekaj lepega, začetek našega pravega življenja. Mi še nismo, mi šele bomo.”

Še veliko lepih besed je bilo izrečenih, veliko tega smo slišali v številnih pogovorih in intervjujih, ki jih je imel dr. Perko v različnih medijih. Poslovil sem se od njega z njegovimi lastnimi besedami: “Želim Vam še vnaprej vse blagoslove zemlje in neba na priprošnje blažene Device Marije in da bi v službi cerkve naredili še veliko dobrega.

*Z nadškofom se je pogovarjal
Dr. Janez MERVIC*

“Kdor dela proti krščanstvu, dela proti slovenstvu!”

Župnija Grosuplje je v petek zvečer gostila ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta, dobrega prijatelja in znanca dekana dr. Šuštarja, saj sta se v študijskih letih v Rimu pogosto srečevala. Cenjeni gost je polni cerkvi poslušalcev predstavil svoja videnja na temo: “Izzivi, pred katerimi stoji slovenska cerkev”. Predavatelj je to temo analiziral iz večih zornih kotov in sicer iz vidika moralnega stanja slovenskega naroda, vloge kristjana v družbi in problema razumevanja demokracije slovenskega človeka.

Težko je reči, da je naš odnos do življenja pozitiven. Zaradi padanja natalitete, številnih samomorov, smrti v prometnih nesrečah, naraščanja porabe alkohola in drog, nemoralnega odnosa do splava se postavlja vprašanje ohranitve slovenskega naroda. Dejstvo je, da se je število rojstev v zadnjih desetih letih prepolovilo: Več Slovencev umre, kot pa se jih rodi, statistični podatki ne lažejo. Glede na porast standarda, izboljšanja življenjskih razmer se pri načrtovanju rojstev ni moč izgovarjati na vsesplošno pomanjkanje. Kdo bo po takšnem gledanju še imel otroke, gotovo bodo to “slovenski kristjani”. Nujno je potreben duh požrtvovalnosti, borbenosti, smo mehak in “komod” narod. Ne znamo se veseliti življenja, ampak ga sprejemamo kot breme. Ni upanja v prihodnost,

upanje je iskati v veri, in ravno krščanstvo nam prinaša trdno vero v življenje. Kristjani moramo ljubiti in dojeti življenje. Vsako rojstvo odpravi problem smrti, in prinaša vero tudi v večno življenje.

Kakšna je vloga kristjana v javnosti? Včasih imamo občutek, kot da javno delovanje za kristjana ni primerno. Cerkev in država kot instituciji sta ločeni, neodvisni in avtonomni, vendar ti dve obliki delovanja v človeku, kristjanu ne moreta biti ločeni. V javnosti je bilo veliko polemiziranja v zvezi s škofovskim pismom, ki se je dotaknil problema šolske zakonodaje. Problem vzgoje v šoli je velik izziv tudi za verne starše. Program šole je izoblikoval ozek krog ljudi, tak koncept šole je krivičen do vernih, ker je v šoli po zakonu vsaka kofesionalnost (delovanje cerkve) prepovedana. Kljub temu, da imajo verouk kot izbirni predmet v vseh šolah držav evropske unije z izjemo v Franciji, se slovenska cerkev prizadela le za to, da bi smela soodločati pri oblikovanju predmetnika za izbirni predmet Religija in etika. To ni verouk. Pogosto se zavajajoče informira javnost, da se slovenska cerkev bori za verouk v šoli. To ni res, verouk kot kateheza, priprava na zakramente bo še vedno potekal po župnijah. Cerkev se upira le temu, da bi ljudje, ki so še včeraj poučevali marksizem,

krojili predmetnik, ki bo podajal informacije o svetovnih religijah in tudi o krščanstvu, o veri ki je postavila temelje evropski kulturi. Ali bo v takšnem primeru res potrebno staršem krščanskih otrok odsvetovati obiskovanje tega predmeta?

Kristjani smo škandalozno odsotni pri oblikovanju javnega medija. Mišljenje ljudi kroji in oblikujejo mediji. Škof je navzoče pozval k kritičnemu presojanju informacij v medijih, vezanih na katoliško cerkev.

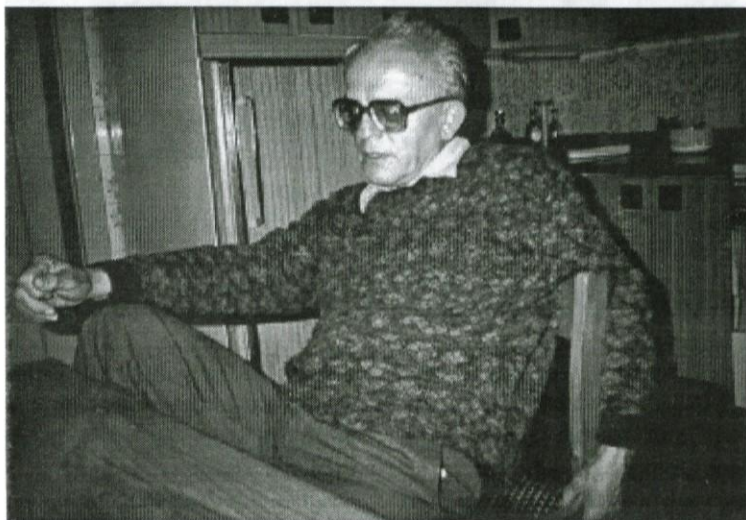
Večkrat se je tudi v anketah postavilo vprašanje, če je naša država sploh pravna. Ankete v medijih kažejo, da zaupanja v državo in izvajanja zakonov ni veliko. Brez

moralnih vrednot ni demokracije. V normalnih, modernih demokracijah so ravno religije tiste, ki družbo hranijo z moralnimi in etičnimi vrednotami. Te vloge naša država cerkvi ne priznava. Izziv za kristjana je, da v družbo vnaša moralne vrednote, iz katerih se je oblikovala tudi evropska kultura. Brez moralnih vrednot ne bomo preživeli. Ateizem ne more biti prihodnost naroda, ker ne prinaša vere v življenje. Ateistični otok sredi Evrope ne bo preživel. Svoja razmišljanja je škof dr. Rode zaključil s citatom misleca profesorja Rebule, ki pravi: “Kdor dela proti krščanstvu, dela proti slovenstvu.”

Dr. Peter HOSTNIK

Jakob MÜLLER

Človek, ki ima rad svoj kraj

Jakob Müller – ko spomini umolknejo ...

Jakob Müller. Znanec iz našega mesta, ki ti ob srečanju nameni pozdrav in potem gre svojo pot. Največkrat z mislimi, ki ga spremljajo izza delovnih prostorov v SAZU (Slovenski akademiji znanosti in umetnosti). So razmišljanja, ki jih človek ne more omejiti potem, ko zaključi delavnik. In so ljudje, ki jim je razmišljanje, razglabljanje, iskanje nečesa novega, življenjski smisel.

Kako vcepiti mladim odnos do slovenskega jezika?

Jakob Müller. Prijeten spomin na profesorja slovenščine v sedmem razredu osnovne šole in še prijetnejši na prizadevnega mentorja našega tedanjega novinarskega krožka. In zdi se, da so mu prav tako prijetni spomini na leta svojega prvega službovanja. "Našel sem stik z učenci; obiskoval sem jih na domu, da sem jih spoznal tudi tedaj, ko niso bili pod šolsko "prisilo". Bilo je to v letih 67/68 in 68/69, ko so imeli učenci še tiste prave delovne navade, ko so morali otroci iz okoliških vasi doma krepko poprijeti za delo in so utrujeni komaj našli čas za domačo nalogo. Z zadovoljstvom sem učil. Spoznal sem, da je učiteljski poklic zelo lep. In če ga opravljaš z ljubeznijo, ti uspe motivirati učence, jih zainteresirati. Uspehov potem ni težko doseči. Seveda pa sem že takrat ugotovil, da so bili naši programi v marsičem zgrešeni. Vsega so se morali naučiti, ni pa nam uspelo v njih vzbuditi pravega odnosa do jezika," se spominja svojih učiteljskih let in doda: "Ko sem učil tretje leto, sem ugotovil, če samo

še eno leto ostanem med šolskimi klopki, potem bom ostal za vedno!"

Pa ni ostal. Ker ideje mladega človeka vedno težijo novim spoznanjem na pot. Osemindvajset let že dela na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Prišel je, ko so pripravljali drugo knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika; leta 1991 je izšla zadnja. "Prvih sedem let je bilo napornih, en mesec je bilo težko zdržati, nadaljnih dvajset let pa je minilo hitro," pravi. Trenutno je njegovo področje je zgodovina slovenskega jezika. Vedno nova spoznanja človeka bogatijo. Tega se ne naveličaš, saj imaš, pravi, spoštovanje do svojega materinega jezika.

Človek, ki ima rad svoj kraj

Po njegovih zapisih in raziskovanjih sodeč, ima rad svoj kraj. Hoče mu ohraniti zgodovino, zanimivosti, zato njegove zapise najdemo v grosupeljskem zborniku, pa v letos izdani knjigi o grosupeljski fari.

Kako se spominja Grosupljega iz svojih mladih let?

"Grosuplje je bilo tedaj izrazito kmečko. Ljudje smo bili med seboj prijateljsko povezani. Veliko je bilo sosedske pomoči. Spominjam se, kako smo hodili pomagat sosednjim kmetom pri vseh večjih delih. Včasih je bil nasproti naše hiše velik vodnjak. Tu je bil prostor tudi za napajanje živine. To je bil prostor, kjer ni manjkalo pisane družine. Do 70. leta je v kovačnici delal kovač Tone. Koliko zanimivosti je bilo tu za nas, grosupeljsko mladež! V naši hiši

je bilo v šestdesetih letih tudi nekaj razredov osnovne šole, potem vrsto let ljudska knjižnica. Pred tem pa je bila knjižnica v Vodičarjevi hiši. Zanimivo pa je to, da je bila kmalu po vojni tja do l. 1955 v Grosupljem tudi knjigarna," pripoveduje podoživljuje tista leta, ko je rad zahajal v knjižnico, ko še brati ni znal, pa je rad prisluhnil pripovedim pisateljice Marte Gromove (doma je bila iz Višnje gore), ki jo je vodila.

Spomini umolknejo

Dandanašnji so časi drugačni. "Nekje sem prebral, da je Grosuplje nastalo iz 300 krajev Jugoslavije. Idealno za ta čas je, da moršda še pozdraviš sosedu, za kaj več pa zmanjka časa. Žal! K sreči je na podeželju le malo drugače, tam ljudje še najdejo čas za druženje, tam je še doma domačnost," pravi. In vendar so tudi tu še svetle točke: so ljudje, ki znajo prisluhniti kraju in potrebam za njegov blagor. S hvaležnostjo se spomni obeh donatorjev, Toneta in Valentina Rozmana ki sta veliko finančno prispevala za izdajo knjige, prav tako pa tudi pomagala pri pripravi razstave g. Pauljeta. Ob zbiranju podatkov za knjigo, pravi, je naletel na mnogo zanimivosti, veliko presenečenj, žal pa je marsikaj ostalo neobjavljeno.

In kje ga "čevelj žuli" – če gleda na Grosuplje, na svoj kraj?

"Žal v Grosupljem nimamo nobenega prostora za kakršnekoli razstave; predverje Kulturnega doma pa smo namenili gostinskemu lo-

kalu. Grad Praproče nam propada pred očmi. Gradič Brinje je poglavje zase, pa najbrž marsikdo ne ve, da je spodnja vrata že leta 1689 upodobil Valvazor. Prepričan sem, da Grosupeljčani premalo pozornosti posvečamo kulturi. Lahko bi si vzeli za zgled vas Pišce pri Brežicah, vas, kot je npr. pri nas Polica. Tam so ljudje stopili skupaj in vzorno obnovili že skoraj propadlo rojstno hišo Maksa Pleteršnika. V njej so uredili celo muzej," pripoveduje, vprašujoč se, ali se pri nas res ne da ničesar podobnega narediti. "Zgradili smo trg s Halštatskim vodnjakom in zdaj naj bi ga predstavili, ker je zgrajen na črno. Toda, kje pa so bili vsi inšpektori ves čas, ko so ga gradili?! Saj je bilo gradbišče sredi Grosupljega, vsem na oče!"

Ob vsem tem pa pravi, da smo imeli v Grosupljem ljudi, na katere ne gre pozabiti, čeprav nismo kaj dosti naredili, da bi jih spoznali tudi mlajši rodovi. Ano Galetovo bi lahko primerjali s Kajuhom, Vinka Žitnika pa s Francetom Balantičem...

Prijeten je bil klepet z Jakobom Müllerjem. V pogovoru so kdaj pa kdaj oživel spomini iz mladosti, spomini iz šolskih dni. Bil je profesor, ki je v učencih znal zbuditi ljubezen do slovenskega jezika. Rad pripoveduje o Grosupljem, o ljudeh in zdi se, kot bi hotel reči, da imamo Grosupeljčani premalo ljubezni do svojega kraja ...

Alenka ADAMIČ

Andrej BREZEC in njegov AB DESIGN je Grosupeljčanom dobro znan predvsem po njegovih lepo in domiselno oblikovanih izdelkih iz naravnih materialov.

V petek, 9. oktobra je v prostorih na Adamičevi ul. 2 odprl lično prodajalno, kjer poleg njegovih izdelkov

lahko kupimo tudi druga darila. To pa je združil še z bogato cvetličarno. Ob pestri ponudbi pa je vzpodbudno tudi to, da v dejavnosti zaposluje 7 delavcev. Nekaj jih je zaposlil tudi iz Zavoda za zaposlovanje. Prijetno s koristnim. Predvsem pa izredno lepo.

A.A.

Strojni krožek KMETOVALEC

Da svoje delo "na ogled postavi" Že tretjič, bi lahko zapisali. Strojni krožek Kmetovalec si je že pred leti zadal nalogo, da "svoje delo na ogled postavi" v obliki prireditve, na kateri se kmetijci srečujemo ne samo zaradi dela in strojne opreme, pač pa tudi zaradi druženja.

Vsakoletna predstavitev SK Kmetovalec se je letos odvijala na Vidmu v občini Dobrepolje in s tem je zaključen krog predstavitev v občinah, iz katerih prihajajo člani krožka. Tudi letos se je pokazalo, da je ta način popularizacije krožka pravi, saj se je že na prireditvi dodatno včlanilo kar nekaj kmetov. Delovanje krožka je pozitivno ocenil tudi župan občine Dobrepolje Anton Jakopič, ki je poudaril pocenitev proizvodnje in zmanjšanje stroškov na kmetijah, ki se poslu-

žujejo uslug strojnega krožka. Da bi stroji tudi vnaprej delali v zadovoljstvo lastnikom in porabnikom uslug je bila želja g. župnika ob blagoslovitvi. Njemu in županu velja še posebna zahvala članov SK Kmetovalec, ker sta se predstavitev udeležila kljub veliki časovni stiski.

Letošnje predstavitev so se prvič udeležili tudi predstavniki proizvajalcev strojev in strojne opreme: SIP Šempeter, Riko Ribnica, zastopnik in prodajalec Hurlimann-a, za najbolj atraktiven prikaz pa je poskrbel g. Glavan iz Dobrnice s svojo mizo za obrezovanje parkljev. "Nanjo se je namreč ne čisto prostovoljno vlegla sosedova Sivka, množičnemu občinstvu pokazala zavidanja vreden dekolte, g. Glavan pa ji je neboleče obnovil obuvila."

Zakaj obdelujeta vrtniček

Prijetno presenečena, ker sosedov Jožek in Tomaž še vedno vztrajno negujeta, širita in vzdržujeta njivico pred kmečko hišo, ki jo vaščani poznamo kot Liparjevo sredi Žalne, sem ju nagovorila, naj napišeta, zakaj obdelujeta svoj vrtniček. In zapisala sta spodnje

vrstice.

V letu dni sta oba zrasla. Kot je videti, imata z njivico vedno več veselja. Starši in stari starši že imajo zagotovilo, da se bo njihova ljubezen do zemlje nadaljevala.

Marta HROVATIN

Vrt sva začela obdelovati pred tremi leti. Odločila sva se, ker imava veselje, da lahko sama pridelujeva zelenjavo. Letos sva poleg solate, ohrovtu, graha, peteršilja, krompirja in redkvice, začela gojiti tudi rože: zajčke, suhe rože, nageljne, gladiole, cinije in astre. Spomladi sva komaj čakala, da bova lahko skopala in posejala ter posadila seme in sadike. Zanimivo je, ker je na vrtu vsak dan kaj novega. Skozi vse leto paziva, da imajo pridelki in rože dovolj

vode, da so privezani pred vetrom. Sproti pobirava plodove, dosadiva nove, okopavava, opleveva, da je vrt vedno lep in poln. Zelenjavo pojeva, rože pa skozi vse leto krasijo vrt in tudi hišo. Vrt bova pridno obdelovala tudi še naprej, saj se veseliva in učiva.

Posebej sva vesela, ker naju pohvalijo tudi sosedje in gospe učiteljice v šoli.

Jože in Tomaž KLEMENČIČ

Za dobro razpoloženje med predstavitvijo je poskrbela Godba Dobrepolje in Društvo kmečkih žena Dobrepolje, za lačne in žejne obiskovalce pa člani krožka ob pomoči delavnih članic Društva. Predsedniku krožka Janezu Grumu, ki je na predstavitvi poročal o delu krožka, je prireditev potrdila izjavo, da je SK Kmetovalec

pomemben ne samo z vidika strokovnosti in opremljenosti, pač pa tudi z vidika druženja in izmenjave izkušenj.

Naslednje leto pa se ponovno vidimo v Grosupljem s še bogatejšim programom v večje zadovoljstvo obiskovalcev in organizatorjev.

Ana PAVČIČ

Zavod za gozdove Slovenije

Območna enota Ljubljana

Krajevna enota Škofljica-Grosuplje

Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Škofljica – Grosuplje organizira v sodelovanju s strojnim krožkom "Kmetovalec" iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Videm-Dobrepolje in kmetijsko svetovalno službo Grosuplje, **24. oktobra 1998** seminar za lastnike gozdov

NEGA MLADEGA GOZDA

Gozd je živ organizem, zato ga je potrebno negovati. Dobro in strokovno negovan gozd uspešneje kljubuje naravnim ujmam, je bolj zdrav, lastniku pa prinaša večji dohodek.

Okvirni program seminarja:

8,30 zbor udeležencev pri revirnem vodstvu Grosuplje (brnarica)

8.45 – 9,00 uvodni del (pozdrav, predstavitev seminarja, namen, urnik)

9,30 – 14,00 vožnja z avtobusom do Medvedice, z vmesnimi postanki in prikazom teoretičnih in praktičnih osnov nege gozda.

14,00 družaben zaključek (vprašanja in razprava)

Stroške seminarja bo pokrila Občina Grosuplje iz sredstev proračuna, namenjena za kmetijstvo, in Zavod za gozdove Slovenije. Prijave za seminar zbira ZGS, KE Škofljica – Grosuplje, Mijavčeva 16, 1291 Škofljica, telefon 666-196, 666-060, od 7.00 do 15.00 ure.

Prijave zbira do zapolnitve mest, oziroma do 20.10.1998.

Vodja KE Škofljica – Grosuplje
Ing. gozd. Milan PODLOGAR

Oglašanje poljskih ptic

Lepo je zdaj na vasi,

škrjanec se oglasi.

Ječmen, pšenica že zori,

pridite žanjice, žeti se mudi!

Kobilar s petjem opozarja, fiv kobiv, si pri velikonočni spovedi bil?

Fiv kobiv, v žitu se oglaš, kmalu bo telovo, za njim velika maša.

Pedpedika ped pedi

jerebica, prepelica v polju prepeli.

Polna latja so prosa,

otroška paša, v zimi mlečna kaša.

Na polje kombajni so prihrumeli, kot trenil bi, so ječmen poželi.

Z njiv odšle so žalostne žanjice, z njimi odšlo je petje in vse poljske ptice!

Stanka AHLIN

Bolečina v križu

Dragi prijatelji zdravniške rubrike. Če bi me zbudili opolnoči in me vprašali, zaradi katerih težav hodijo ljudje najbolj pogosto v ambulantno, bi bil odgovor zelo enostaven. Najbrž zaradi bolečin v križu. Polovica pacientov dobro ve, kaj so bolečine v križu, druga polovica pa za te bolečine krivi ledvica. Čeprav sem že dostikrat opozarjal, da ledvica niso oživčena in da sama kot taka izredno redko bolijo, vas še vedno polovica nezaupljivo gleda zdravnika, ko vam pove, da bo vzrok tem bolečinam najbrž v hrbtenici. Po domače rečemo, da nas boli križ. Vzrokov temu pa je več. Pri mlajših moških je bolečina v križu največkrat posledica prehlada ali natega obhrbteničnih mišic. Pri starejših je lahko vzrok isti, pogosto pa gre pri njih tudi za spremembe na samih vretencih, še večkrat pa na hrustančnih ploščicah, ki ločijo vretenca med seboj. Najhujše bolečine mučijo pacienta, če pride do hrbtenične kile. O

kili govorimo, če se iz kakršnegakoli vzroka pomakne hrustančna ploščica iz svojega ležišča in pritisne, oziroma v najhujšem primeru, prekine živčne korenine, ki na vsaki strani hrbtenice izhajajo iz hrbtenjače, kar pomeni podaljšek možgan v hrbtenični kanal. V tem primeru so bolečine lahko neznosne in velikokrat terjajo takojšen operacijski poseg. V primeru hrbtenične kile pacienta ne mučijo le grozljive bolečine, pač pa se jim včasih pridružijo še motnje pri puščanju blata in seča. V tem zadnjem primeru je takojšnja operativna terapija kar najbolj nujna. Sicer je intenziteta bolečine zelo različna. Od komaj zaznavne pa do ravnokar omenjene najhujše, ki jo ublaži le operativna terapija.

Pri ženskah je stvar še bolj zapletena. Pri njih povzroča bolečino v križu dokaj pogosto še vnetje jajčnikov, tub, maternične vezi ali vnetje same maternice. Kaj iz tega sledi – da tudi tako enostav-

na bolezen, kot je bolečina v križu, sodi v zdravniško ordinacijo. Se pa zgodi, da je bolečina v križu neznosna, pa vam zdravnik ne bo našel niti enega od navedenih vzrokov.

Zdravljenje bolečine naj bo, če je le mogoče, vzročno. Kadar ne moremo ugotoviti vzroka, poskušamo z antirevmatiki ali zdravili, ki blažijo bolečine, boljši prekrvavitvi prizadetega dela, ali krepitvi ledvene miškulature,

Dr. Janez MERVIČ dela v ordinaciji vsak ponedeljek popoldne vsako sredo in četrtek pa zjutraj.

kar dosežemo z določenimi vajami, ki jih moramo dalj časa ponavljati, najbolje pa nas jih bo naučil dober fizioterpevt.

In kako preprečevati bolezen? Najbolje bo zdravo življenje. Ne delajmo pretiranih gibov. Ne sušimo mokre obleke na lastnem

telesu, pač pa se v slučaju, ko nas kaj zmoči, preoblečemo v suho. Če le moremo, pojdemo vsak dan na sprehod. Da je temu res tako, nam govori tudi znani kitajski pregovor, ki pravi: Pelji vsak dan na sprehod svojega psa, četudi ga nimaš. Pa lep pozdrav do prihodnjic, ko bomo zopet spregovorili, kaj se dogaja v našem zdravstvenem domu.

Dr. Janez MERVIČ

Ob tednu boja proti kajenju

V šoli poleg izobraževalnih vsebin učencem posredujemo in vlagamo veliko truda tudi v vzgojne in preventivne programe. V letošnjem tednu boja proti kajenju, ki je tek el od 14. do 21. septembra 1998, smo na šoli pripravili kratko informativno oddajo o škodljivosti kajenja in o tem, zakaj mladi začnejo kaditi.

Živimo v svetu, kjer uporaba tobaka vsako leto ubije 3,5 milijona ljudi, to je skoraj za dve Sloveniji. Tudi podatki naših zdravstvenih delavcev so zaskrbljujoči. Zaradi bolezni, ki so posledica kajenja, umre pri nas vsako leto 3000 ljudi. Od konca osemdesetih let pri nas delež kadičev med odraslim prebivalstvom počasi upada, istočasno pa narašča število kadičev med mladimi. Na to opozarjajo rezultati raziskave, ki je leta 1995 tekla v večini evropskih držav – skoraj 20 % sloven-

skih mladostnikov med 15. in 16. letom se je v tej raziskavi označilo za redne kadičce.

Svetovna zdravstvena organizacija si že dalj časa prizadeva, da bi se poraba tobaka v svetu zmanjšala. Spodbuja številne akcije, ki naj bi ljudi informirale o škodljivosti kajenja, spodbuja preventivne programe, ki naj bi mlade naučili živeti brez cigarete, podpira pa tudi programe, ki kadičcem pomagajo pri odvijanju od kajenja. Program OPUSTITI KAJENJE – ZMAGAJ! je letos istočasno tek el v 52-ih državah, sodelovala je tudi Slovenija.

Tudi naša država si prizadeva, da bi omejila kajenje. Leta 1966 je bil sprejet precej strog KADILSKI ZAKON, ki prepoveduje kajenje v javnih prostorih, t.j. v vrtcih, šolah, bolnišnicah, zdravstvenih domovih, knjižnicah... Prepovedano je tudi oglaševanje tobakni izdelkov in posredna reklama (to je oglaševanje blagovnih znamk znanih cigaret s pomočjo različnih izdelkov).

V Sloveniji Inštitut za varovanje zdravja že od leta 1994 vodi akcijo NE PRIŽGI PRVE CIGARETE. Akcija je namenjena učencem 6., 7. in 8. razredov. Učenci vsako leto podpišejo slovesno zao-

bljubo, da v tekočem šolskem letu ne bodo prižgali cigarete.

O škodljivosti kajenja priča dejstvo, da vsaka pokajena cigareta oropa človeka za približno 5 minut življenja.

Zgodnje kajenje zavira otrokov telesni razvoj.

Kajenje hitro postane zasvojenost in je ena izmed razvad, ki se jih je najtežje odvaditi.

Konec lanskega šolskega leta je na naši šoli ga. Darja Kogovšek Grubelič, študentka zdravstvene vzgoje na Visoki zdravstveni šoli v Ljubljani, izvedla anketo o kjenju med mladimi. Štirideset osmošolcev je povprašala o tem, ali so že kadili ali ne. N to vprašanje je pritrdilno odgovorilo 11 učencev. Zanimalo jo je tudi, koliko učencev prihaja iz družin, kjer kadita eden ali oba starša.

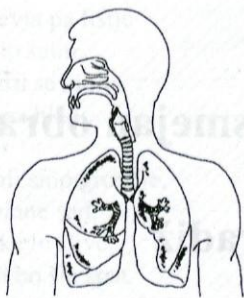
Odgovori kažejo, da iz "kadilskih" družin prihaja 23 učencev oz. vsi tisti, ki so že poskušali kaditi. In kaj mislijo osmošolci o škodljivosti kajenja? Zanimiv je odgovor, da so na to vprašanje vsi učenci odgovorili enako, in sicer, da je kajenje škodljivo. Avtorica ugotavlja, da ni dovolj samo znanje, ki ga učenci o kajenju dobijo

v času šolanja. Če želimo, da mladi ne bodo tako zgodaj začeli posegati po cigaretah, moramo vplivati na njihova stališča. To pa bomo dosegli le, če bomo preventivne programe o škodljivosti kajenja pomaknili na zelo zgodnje obdobje – programi naj bi potekali že v času priprave na starševstvo, kasneje pa v vrtcih, kjer naj bi bila v te programe vključena vsa družina.

Vsa naša prizadevanja in besede pa so brez pomena, če dejanja odraslih kažejo drugače. Res je, da na številne mlade vplivajo tudi vrstniki. Toda spomnimo se, da je vrstnik nekdo iste starosti, druga mlada oseba, na katero prav tako vplivajo dejanja odraslih. Naša pedagoška in starševska obveznost je pomagati mladim upreti se pritiskom za uporabo tobaka in storiti vse, da ne bi rasli v ozračju, polnem tobačnega dima, saj so dokazi o tveganju pasivnega kajenja vedno številnejši.

Naj ne bo le teden boja proti kajenju edini teden v letu, ko bi se spomnili na škodljivost njegovega učinka. Živimo in delajmo vsak dan tako, d bodo naši otroci mogli "RASTI BRE TOBAKA".

Marjana PERME VIRŠEK,
pedagoginja na OŠ Brinje

I. oktober – dan starejših

Organizacija združenih narodov je proglasila 1. oktober za DAN STAREJŠIH, ki ga zaznamujemo vsi narodi po svetu.

Namen proglasitve tega dne je v tem:

- da se opozori države in odgovorne institucije na stanje življenjskih razmer in potrebe starejših ljudi,

- da so socialni, zdravstveni, stanovanjski in drugi programi naravnani potrebam starejših in k večji kvaliteti njihovega življenja,

- da se položaj starejših v družini, družbi humanizira upoštevajoč njihovo dostojanstvo in pravice, ki so zapisane v Deklaraciji OZN o človekovih pravicah. Kako sprejemamo starejše ljudi v družinah, bivalnem okolju, domovini je nadvse pomembno vprašanje. Izvajalci programov, strokovnjaki in člani družinskih skupnosti naj bi se vprašali, ali razumemo stiske starejših, ali jim znamo svetovati in z njimi solidarno živeti?

Učenci OŠ Brinje Grosuplje so v četrtek, 1. oktobra v Domu starejših občanov pripravili kratko, pa vendar prijetno druženje. "Samo ena je pot do sočloveka. Pot srca. Vse druge poti so ovinke."

Naša pot je bila namenjena vsem v domu. Najprej jih je razveselila pesem učencev pevskega zbora, še posebej so uživali ob solo petju male Maje, ki je bilo kot svetla lučka, ki se pozibava naokrog. Nato so izzvenele citre in prisluhnili smo mladim recitatorjem: "Najmanjši cvet, ki ga dam s srcem, more povedati toliko lepega, pripoveduje čudovito bajko o koščku nebes na zemlji, kjer so ljudje kakor angeli in drug drugemu blažijo vsako tesnobo, bolečino in solzo, kjer ljudje cvetijo drug za drugega kot rože." Opazovala sem te iskrene poglede, solzne oči in navdušenje. Kako malo je potrebno, da osrečiš nekoga, da mu popestriš tisti njegov vsakdan.

Tomaževa harmonika je zapela in

Kjer se starost iskreno sreča z mladostjo, je lepo...

priplesali so člani folklorne skupine. Slišati je bilo le še močno ploskanje.

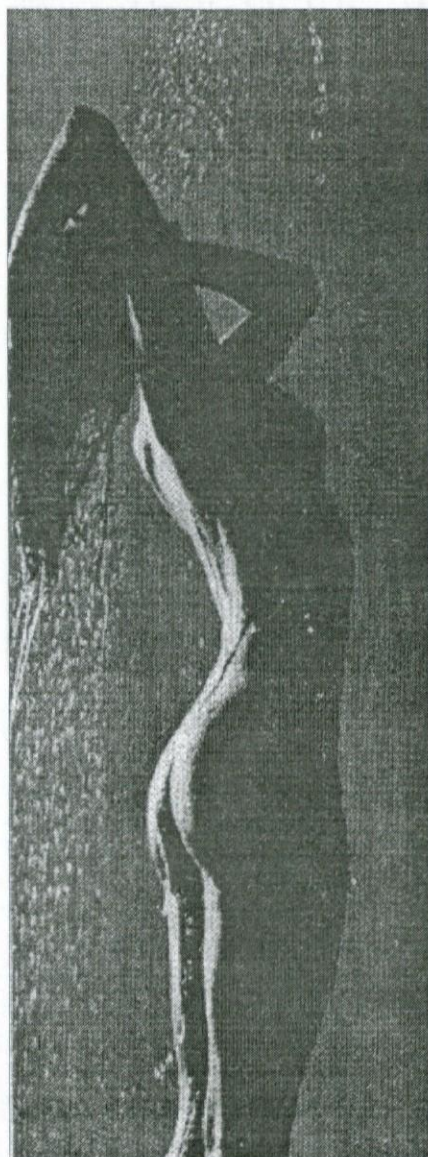
V pozdrav jeseni in prazniku starejših pa so učenci postregli še s peharji grozdja.

Prihodnje leto, leto 1999 bo namenjeno starejšim v svetu, pod geslom: Na poti k družbi za vse starosti. To je izziv za vse gene-

racije, mlajše in starejše, da razmišljamo o starosti, o pripravi na starost, ki je sestavni del celotnega življenja.

Dodala bi le še misel: "Srečen je, kdor tam, kjer živi, najde DOM, saj mu ljubezen drugih daje oporo."

Marlena JAVORNIK
OŠ Brinje

*Zdravje,
vitalnost,
lepota,
mladost*

LEPOTILNI CENTER

PARADIŽ

Prešernova 82
1290 Grosuplje
Tel.: 061 762-620

Nega obraza in telesa

Ročna masaža

Depilacija

Aroma terapija

Preso terapija

Pedikura

Lipoliza: odprava maščobnih blazinic na določenih delih telesa

Savna

Solarij - Ergoline

Epilacija

**Če bi radi v ogledalu spet srečali nasmejan obraz
in vitko telo,
obišcite lepotilni center Paradiž**

Nekaj o prometni varnosti pri nas

Prometna varnost na območju delovanja Policijske postaje Grosuplje na splošno in s poudarkom na pešcih, kolesarjih in na voznikih koles z motorjem ter motornih koles

Na območju PP Grosuplje se je v času od 1.1.1998 do 15.9.1998 zgodilo 242 (349) prometnih nesreč. Od tega 6 (3) s smrtnim izidom, 59 (62) s telesnimi poškodbami in 278 (284) z materialno škodo. Posledice v teh nesrečah so hujše kot lani v istem časovnem obdobju in sicer je 8 (3) oseb umrlo, 24 (20) je bilo hudo telesno poškodovanih in 60 (57) lahko telesno poškodovanih.

Povečanje števila nesreč beležimo na hitri cesti H1 od Višnje Gore do Biča, predvsem na odseku 219 od Ivančne Gorice do Biča, kjer so v dveh nesrečah štiri osebe izgubile življenje. Dve nesreči s smrtnim izidom sta se zgodili na AC na odseku 622, ena na regionalni cesti v Ponikvah in ena na lokalni cesti Šentvid pri Stični – Dob (železniški prehod).

Pešci, ki so poleg kolesarjev, voznikov koles z motorjem in motornih koles, najbolj izpostavljeni nevarnosti v prometu, so bili pri nas udeleženi v 4 (4) prometnih nesrečah. Ti so bili kar v treh primerih povzročitelji nesreč. Posledice pa so, da je bila 1 (1) oseba hudo telesno poškodovana, 0 (2) lahko v preteklem letu, ter 3 (1) so jo odnesle brez posledic. Hkrati je bila hudo telesno poškodovana oseba tudi povzročitelj nesreče.

Starostna struktura udeležencev je od 24 do 34 let 1 (0) oseba, nad 34 do 44 let ena oseba, nad 44 do 64 let ena oseba in nad 64 let 1 (2) oseba. Lani pa sta bili udeleženi osebi še v starosti nad 14 do 16 let in nad 16 do 18 let.

Nesreče z udeležbo pešcev kot povzročiteljev so se zgodile - ena na regionalni cesti, ena na lokalni cesti in dve na mestnih ulicah.

Glede na ugotovitev, da smo imeli v mesecu oktobru lanskega leta udeležene v nesrečah tri pešce

(eden kot povzročitelj), vse pa so bile k sreči brez posledic, bomo izvedli nekaj preventivnih akcij v sklopu Tedna prometne varnosti in akcije Stopimo iz teme, obenem pa poostri nadzor nad hojo pešcev in zoper kršitelje represivno ukrepali.

Več pozornosti pa bomo namenili tudi kolesarjem, saj je bilo letos v nesrečah 12 (6) udeležencev, od katerih jih je bilo kar 9 povzročiteljev nesreč; voznikom koles z motorjem, kateri so bili udeleženi v 13 (16) nesrečah, in kar 12 je bilo povzročiteljev nes-

reč in voznikom motornih koles, ki so bili udeleženi v 11 (8) primerih, povzročitelji pa 10-krat.

Ker pa so sedaj v mesecu oktobru že spremenjeni vozniki pogoji (krajši dnevi, dež, megla, listje in blato na vozišču...) **voznikom svetujemo, da temu primerno prilagodijo hitrost vožnje in jih obenem opozarjamo na prihajajočo zimo in na zakonsko določbo, da morajo biti pozimi in v zimskih razmerah motorna vozila opremljena s predpisano zimsko opremo.**

Policijska postaja Grosuplje

Črna kronika

29.8.1998, ob 20.15 uri, so policisti intervenirali v zasebnem stanovanju v Grosupljem, kjer je pijana mati grdo pretepala trinajstletnega sina in mu povzročila telesne poškodbe. Ob intervenciji policije se ni pomirila, zaradi česar je bilo odrejeno pridržanje do iztreznitve. Ker pa se ni pokoravala ukazom policistov, so ji le ti pomagali v službeno vozilo s strokovnim prijemom. S svojim ravnanjem si je "skrbna mati" prislužila tudi kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo zaradi kaznivega dejanja zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja.

15.9.1998 so policisti raziskali vloma v Bar pri Rusu in Zdravst-

veni dom Ivančna Gorica. O omenjenih vlomih je bilo pred časom že nekaj povedanega, vendar takrat storilec policistom še ni bil znan. Dejanja je osumljen dvajsetletnik iz Grosupljega, ki je prvič vlomil v Bar pri Rusu v začetku januarja tega leta in iz lokala izmaknil več vrst cigaret, kavo in menjalni drobiž. V Zdravstveni dom v Ivančni Gorici pa je vlomil sredi junija in iz ene od omar vzel nekaj opojnih tablet in si z njimi polepšal življenje.

16.9.1998 so policisti podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo zoper Roma iz Mlačevega, ker je v mesecu juniju tega leta namerno vozil s svojim kombijem po njivi, posejani

s koruzo sem ter tja in napravil škodo na 500 kvadratnih metrih. Tako je Ljubljanskim mlekararnam povzročil manjšo premoženjsko škodo. Zaradi svojega početja se bo pred sodiščem zagovarjal za dva očitana dejanja in sicer: poškodovanje tuje stvari in razvrednotenje okolja z motornim vozilom.

18.9.1998, ob 03.47. uri so policisti pri Motelu Grosuplje legitimirali državljana Makedonije, za katerega so ugotovili, da je 8.9.1998 preko slovensko italijanske meje ilegalno prepeljal tri državljane Jugoslavije, in od vsakega dobil 250 DEM. Ob tem jih je italijanska policija prijela in zoper vse uvedla postopek. Dr-

žavljan Makedonije se je italijanski policiji predstavil z lažnim imenom, kar pa policisti niso ugotovili. Po postopku je bil izpuščen in bi se moral 11.9.1998 ponovno javiti na policiji, vendar se je ilegalno vrnil v Slovenijo. Policisti PP Grosuplje so mu odvzeli prostost in ga izročili v postopek Okrožnemu sodišču v Novi Gorici, kjer je bil spoznan za krivega in obsojen na šest mesecev zapora, pogojno, če v treh letih ne bo storil novega kaznivega dejanja. Sodišče pa mu je prav tako izreklo stransko kazen izgona tujca iz države z dobo 5 let. Tujec je bil po postopku odstranjen iz Slovenije.

Policijska postaja Grosuplje

JESEN

Z drevja pa listje
veselo šumi,
v vetru se ziblje
in sapa hladi.

Obrali smo grozdje,
z jablane sad,
hruške in slive,
jesen bo šla spat.

Dež vsakdanji
bo razmočil poti,
cvetje vse kasno
že sapa mori.

Jaz pa vas vabim:
mi ne gremo še spat,
Veselite povabim –
za zimo – pride pomlad.

Sonce vas toplo
ogrelo spet bo,
zdravo, veselo
bo naše telo.

Stisnili so grozdje,
dobili so sok,
ki rad ga popije
tudi otrok.

Iz soka postal
godni bo vin,
krstil ga bo
sam sveti Martin.

Prijatelji dragi,
pridite vsi!
Kozarce nalijmo,
do dna ga izpijmo!

Karolina Zakrajšek

Plezanje v Treh Cimah

Prijatelj Slavko me je že lani nagovarjal, da bi šla plezat v izjemne lepote italijanskih Dolomitov, na Tri Cime. Konec avgusta letos je najino dogovarjanje dozorelo. Opisi plezalnih poti so nama pomagali pri psihičnih pripravah in odločitvi, da v dveh dneh splezava dve smeri. V sredo, 26. 8. 1998, sta bila Slavko in žena Vida pri meni že ob treh zjutraj. Lepa zvezdna noč nam je obetala lep dan. Pred nami je bilo 300 km vožnje. Cariniki v Ratečah so nam zaspano pomahali, naj nadaljujemo. Po avtocesti smo bili hitro v Tolmezzu, vzpon do prelaza Mauria se je kar vlekel, še posebej, ker je ta prelaz samo 1295 m visoko. Spust do Auronza in nato vzpon do Misurine in naprej po razgledni cesti do 2400 m visokega parkirišča pod Tremi Cimami nam je minil ob krasnih razgledih po vrhovih Dolomitov. Ura je pol devetih, ko avto že stoji na najvišjem platoju.

Šele sedaj razumem Slavkovo navdušenje nad to goro. Stojim in pustim očem, da se napijejo lepot, ki nas obdajajo. Po kratki malici že pripravljava vse potrebno za najino prvo smer. Pri kapelici, v spomin na boje iz prve svetovne vojne, si ogledujemo več kot 500-metrške stene, ki se skoraj navpično dvigajo nad nami. Neučakanost raste, v stenah skušava najti posamezne smeri, ki sva jih doma že dobro preštudirala. Ogledujeva si prepelele sto metrske stolpe, ki se drug za drugim dvigujejo proti vrhu. Običajna smer naj bi bila lahka s plezanjem 2. in 3. stopnje, zato se odločiva, da poiščeva vstop v to smer.

Vida naju spremlja do prvega stolpa. V steni bova približno 6 ur,

dobimo se pri koči, se dogovorimo. Vzpenjava se po stezici proti žlebu med Malo in Veliko Cimo. Žleb pod drugim stolpom kaže, da ga alpinisti obiskujejo. To bo vstop v najino smer, si rečeva. Iz nahrbtnikov pobereva vso opremo: 50 m vrvi, plezalne pasove, čelado, kladivo, kline, vponke, osmice, prusike. Bo 50 m vrvi zadoščalo? Iz opisa običajne poti je razvidno, da mora zadoščati. Greva. Slavko pleza prvi, jaz ga varujem. Kmalu sva na vrhu žleba in odpre se nama pogled na drugo stran gore. V navpični steni nad nama iščeva nadaljevanje. Kdor je to smer ocenil s trojko, je imel čuden kriterij, se oglasi Slavko. Po mojem mnenju je tu petica. V skalovju najdeva razmajan klin in malo naprej še metuljčka (poseben zatič za razpoke). Počasi se dvigava po ozki polici, ko začne Slavko nekaj mencati. Naj gre proti klinu, ki je zabit v steni pred njim, mu svetujem. Toda: "Pred menoj je prepad, klin ki ga vidiš, je na drugi strani prepada!" modruje. Potrebno se bo spustiti v grapo. V steni nad seboj zagledava zabiti klin za spuščanje, ne veva pa, če je vrv dovolj dolga. Slavko se spusti prvi. Kmalu, ko mi izgine čez previs, slišim, kako negoduje, nato pa vse utihne. Že me pričenja skrbeti, ko do mene le priplava njegov glas. Spusti se. Previdno se spustim čez previs in spodaj zagledam piramidasto melišče. Do dna manjka najmanj 5 m vrvi, mi zavpije Slavko. Pa sem v situaciji, za katero sem mislil, da se meni ne more zgoditi. Kot opica se zibljem na koncu vrvi, da dosežem nasprotno steno in se prisesam na opri-

Cilj je osvojen: Velik Cima 3001 m

mek, ki ga najdem v steni. Ko noge najdejo trdno stojišče, sprostim vrv iz osmice in se trudim potegniti jo za sabo. Ne gre, zato mi kolega priskoči na pomoč. Skupaj uspeva vrv spraviti do stojišča in nato še sama izplezava. Kljub atraktivni dogodivščini sva še vedno prepričana, da sva na pravi poti. Slavko zopet zpleza v navpično steno in spotoma zabija varovalne kline, jaz pa ga skrbno varujem. Po treh raztežajih in več kot 100 višinskih metrih se znajdeva na ozki polički visoko nad melišči. Pripeta na varovala fotografira čudovite razglede in se dogovarjava, kaj storiti. Sedaj nama je že jasno, da nisva na običajni poti. Za nama je še štiri ure plezanja, vrh pa je še visoko nad nama. Prevlada razum. Sestop. Navzdol gre lažje, najdeva prava mesta za sidrišča, tako, da nama vrv ne obvisi v zraku. V eni uri sva že pri Vidi, ki uživa na soncu pred kočo. Kako je bilo, naju vprašujoče gleda. Odlično, si pomežikneva, naredila sva lah-

ko turo kot pripravo za jutrišnji vzpon na vrh. Ko se vračamo proti avtomobilu, ji pokaževa mesto, kjer sva bingljala med stenami dveh stolpov in ji razloživa, kakšna dogodivščina je za nama. Noč prespiva v šotoru, ki ga postaviva ob avtomobilu, v katerem spi Vida. Ponoči je pričelo kar močno pihati, kar je pomenilo spremembo vremena, zato sva bila ob šesti zjutraj že na poti proti steni. Pravi vstop je bil še eno grapo višje kot sva prejšnji dan izstopila. Smer je po zahtevnosti podobna Nemški smeri v Severni Triglavski steni. Izkušnje prejšnjega dne so nama pomagale, da sva bila v dobrih treh urah že na vrhu 3001 m visoke Velike Cime. Po malici in klepetu s kavkami se odpraviva nazaj. Uživava pri spuščanju po vrvi in ob dogovorjeni uri sva že pri Vidi. Izlet v Dolomite nam je uspel, Slavcu pa se je uresničila velika želja, plezati v stenah, katere obiskujejo alpinisti z vsega sveta.

Franc ŠTIBERNIK

Rokometni klub Grosuplje

Obvešča občane in krajanke, da se je za rokometase začel jesenski del tekmovalne sezone, zato vabimo vse ljubitelje rokometu, da si ogledate in z vzpodbudami pomagate ekipam pri doseganju čimboljših rezultatih.

Razpored ekip je naslednji:

ČLANI – I B državna liga

Sobota 10.10.1998 – RK Grosuplje : RK Preddvor Gradbinec

Sobota 7. 11.1998 – RK Grosuplje : RK Sevnica

Sobota 21.11.1998 – RK Grosuplje : RK M.A.R.C. ING Škofljica

Sobota 5. 12. 1998 – RK Grosuplje : RK Šmartno

Sobota 19.12.1998 – RK Grosuplje : RK Ribnica

Vse tekme bodo potekale v telovadnici Srednje šole Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici ob 18. uri.

KADETI

Petek 9.10.1998 – RK Grosuplje – RK Kočevje

Petek 6.11.1998 – RK Grosuplje – RK Trebnje

Petek 14.11.1998 – RK Grosuplje – RK Črnomelj

Petek 27.11.1998 – RK Grosuplje – RK Sviš

Petek 4.12.1998 – RK Grosuplje – RK Ribnica

Kadeti igrajo na igrišču pri OŠ Louisa Adamiča ob 19. uri. Če bo slabo vreme, bodo tekme organizirane v Športni dvorini Ribnica.

Vabljeni!

Franciscejski kataster

Kljub velikim jožefinskim reformam in prosvetljenstvu ljudje z rešitvami še vedno niso bili zadovoljni. Precej novosti v družbene odnose so s seboj prinesli Francozi. Namesto cerkvene so uvedli državno administracijo. Zemljiškim gospodom so vzeli preostalo sodno oblast, ki jim jo je do tedaj dovolil cesar Jožef II. Posebno skrb so posvetili šolstvu. Ob nekaterih dobrih namerah pa jim je zmanjkovalo denarja, predvsem pa časa, zato so marsikaj opravili le napol. Poleg tega jih naši ljudje niso marali, saj so pričakovali, da bodo zemljo fevdalcev razdelili, kar so storili na Francoskem, a se to ni zgodilo. Poleg tega pa ljudem ni bilo všeč, da so duhovnike popolnoma odstavili iz družbenega življenja.

1805 - Avstrijska dvorna pisarna je izdala odlok o začetku izdelave grafičnega zemljiškega katastra.

1811 - Francoz Antoine Mader je izdelal Gozdno karto Ilirskih provinc.

1817 - 23. decembra je avstrijski cesar Franc I. naročil izdelavo katastra z detajlno oziroma ekonomsko izmero v kronskih deželah. Z odlokom je bilo določeno tudi financiranje del. Cesarjeva dvorna komisija je nato pripravila vse potrebno za začetek del modernega katastra. Nekdanje Jožefinske katastrske občine so nekoliko preoblikovali v davčne in politične občine.

Na začetku del so postavili in izmerili osnovno trigonometrično mrežo. Točke so bile postavljene na hribih in na drugih preglednih lokacijah, ki so tvorile med seboj čim bolj enakostranične trikotnike. Za signale so bili največkrat kar zvoniki številnih cerkva. Vsaka točka je imela izmerjeno in preračunano x in y koordinato z izhodiščem na Krimu pri Ljubljani, imele pa so določeno tudi nadmorsko višino. Gostoto točk je določala površina dunajske kvadratne milje, na kateri so morale biti tri take točke, v težkem hribovitem terenu pa najmanj dve. Naj navedem nekaj takih točk na ozemlju današnje občine Grosuplje: v nekdanjem političnem okraju Ljubljana so bile: Gatina, Grosup, Gradische-Straindorf, Mal Verh, Pondorf, Limberg-Ratschna (Stari grad), St. Magdalena, Na Verh-Grosslup, St. Nikol-

Pondorf, St.Martin-Shleinitz, Železnica-Gross Liplein; v političnem okraju Litija pa sta bili: Taber-Politz in Kutschel (Kačel)-Feldsberg; v okraju Kočevje pa so te točke zunaj območja današnje občine.

(Zapisana imena sem prepisal iz delovnega registra temeljnih točk. Nekateri točke so se z novimi meritvami opustile, Kucelj nad Blečjim Vrhom pa je npr. še danes ena od glavnih zemljemerskih točk v Sloveniji.)

1822 - so začeli z neposrednimi katastrskimi meritvami posameznih parcel na Kranjskem, ki so trajale do leta 1828. Nadaljnje evidence v našem prostoru so bile dokončane sočasno s prvimi pogovori o železniških trasah proti Novem mestu in Kočevju.

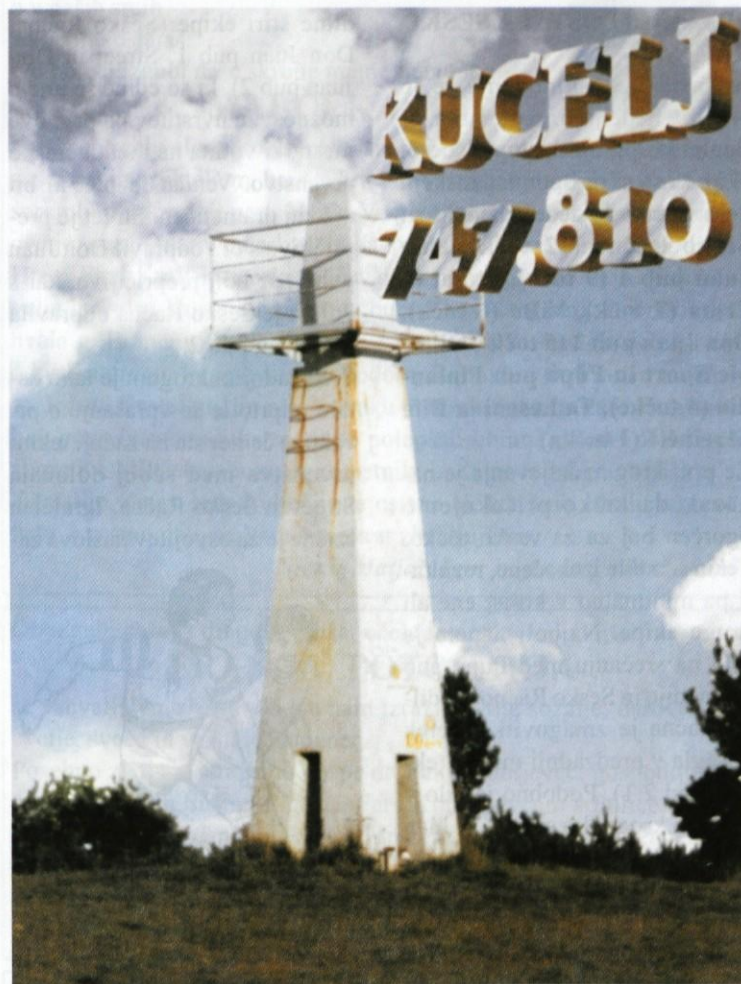
1824 - je bila dokončno napisana Instrukcija za izdelavo meritev splošnega katastra.

S franciscejskim katastrom se je uveljavilo načelo davčne enakopravnosti med zemljiško gospodsko in kmeti. Kataster je bil osnova davčnega sistema, zemljiška knjiga in mapa pa zanesljiv in splošno veljaven pravni dokument. Kot nekoč v kulturnih in civiliziranih družbah je zemljiško-katastrska služba dosegla ugledno mesto in je bila temelj uprave Kresije.

Večina vseh map je izdelanih v merilu 1:2880, nenaseljena, gozdna in gorska območja so izrisali v merilu 1:5760, urbanizirana naselja in drugi gosti katastrski detajli pa so izrisani v merilih 1:1440 in 1:720. Osnova za izračun merila je bil dunajski seženj – klafta.

Za delo so prvič uporabili meriske instrumente, k delu pa so poleg šolanih zemljemercev pritegnili vrsto vojaškega šolanega osebja in znanstvenikov Politehničnega inštituta na Dunaju. Poleg glavne komisije in komisij v posameznih deželah so znova obudili okrožne komisije. Komisar je bil odgovoren za politične posle, bil pa je tudi poddirektor za risanje načrtov in inšpektor za ocenitev. Ko je geometer dokončal svoje delo na terenu, ki je obsegalo grafični in tabelarični del, so ga nato preverili na terenu. Pri tem delu so sodelovali uradniki iz okraja, župan in izvoljeni odborniki.

Katastrski načrti so poleg tehnič-

Kucelj – najvišji vrh občine Grosuplje in ena od glavnih zemljemerskih točk v Sloveniji

nega in estetskega vidika ponujali več vrst podatkov že v samih mapah, saj so z različnimi barvami, osenčenji, topografskimi znaki in načini pisanja številok dali uporabniku poleg katastrskih in topografskih informacij še vrsto drugih podatkov. Zato so jih upo-

rabljali za: prostorsko načrtovanje, gradnjo železnic in cest, izvedbo agromelioracij, regulacijo vodotokov in gospodarjenje z gozdovi.

Jože Miklič

Prihodnjič: V KATASTRU – NIČ POSEBNEGA

KRIŽ NA KREMEN'CI

Pred več kot stoletjem so vaščani Rožnika in okoliških vasi v škocjanski fari žgali apno. In glej! Zgodila se je huda nesreča. Eden izmed delavcev je padel med razbeljeno kamenje. V opomin na ta dogodek so postavili križ ...

Mimo je – tik pred vojno – prišel revež.
Na razpotju se je ustavil, pomolil,
si zakuril in prespal hladno noč.
Do jutra je les križa dogorel.
Spet so se zbrali verni vaščani ...

Potem je prišla vojna vihra.
Možje se niso vrnili med svoje domače.
Svobodno sonce je močno žgalo,
dež in veter pa sta Ga neusmiljeno bičala ...

Les je stisnilo na tla,
a Križ je ostal v koreninah domačih,
ki so zrasle iz kremenove zemlje.

Jože Miklič

Občinska liga v malem nogometu

PRVAK JE POSTALA SESKO RAČNA

Jesenski del tekmovanja se je pričel v nedeljo 6. septembra. V finalni skupini je nastopalo deset ekip, ki so si po spomladanskem delu zagotovile sledeča izhodišča: **Sesko Račna (12 točk), Don Juan pub 1 (9 točk), Street in Trma (7 točk), ViBo (6 točk), Don Juan pub 2 (5 točk), Olympic Sport in Pupa pub Finlandia (4 točke), Ta Leseni in Bife Marinčič (1 točka).**

Že prvi krog nadaljevanja je nakazal, da lahko pričakujemo ogorčen boj za vsako točko. Tekme so bile izenačene, rezultati pa minimalno v korist ene ali druge ekipe. Najbolj napeto je bilo na srečanju med Pupa pub Finlandijo in Sesko Račno. Vodilna Račna je zmagoviti zadetek dosegla v predzadnji minuti tekme (izid 2:1). Podobno je bilo v drugem krogu, ko si je Don Juan pub 1 dobesedno v zadnji sekundi priigral neodločen izid (2:2) proti Olympic Sportu. To je še najbolj odgovarjalo Sesko Račni, ki je prednost pred najbližjimi zasledovalci povečala že na 5 točk. Vendar se je ta že v naslednjem krogu spet zmanjšala, ko ji je prvi poraz prizadejal Olympic Sport (izid 2:0). Prava drama se je obetala v predzadnjem krogu, ko so se med seboj pomerile vo-

dilne štiri ekipe (Sesko Račna, Don Juan pub 1, Street in Don Juan pub 2), ki so edine še imele možnost za uvrstitev na prvi dve mesti, ki vodita na medobčinsko prvenstvo. Vendar razplet ni bil nič kaj dramatičen. Street je prepričljivo s 6:2 odpravil Don Juan pub 1, še bolj prepričljivo, kar s 7:0 pa je Sesko Račna odpravila Don Juan pub 2.

Pred zadnjim krogom je tako ostalo odprto le še vprašanje o prvaku, o čemer sta na zadnji tekmi prvenstva med seboj odločala Street in Sesko Račna. Igralcem Račne je za osvojitev naslova za-

doščeal že neodločen izid. Tekma se je v glavnem odvijala pred vrati Račne, ki se je branila izredno organizirano, svoje priložnosti pa iskala v redkih protinapadih. Igralcem Streeta kljub neprestanim napadom nikakor ni uspelo premagati nasprotnega vratarja.

Potem pa so slabih pet minut pred koncem tekme z nenadnim strelom od daleč le povedli in vse je kazalo, da je srečanje odločeno. Vendar je Račna dokazala, da je izkušeno moštvo. Vratarja so zamenjali s petim igralcem in na splošno presenečenje vseh prisotnih, praktično že v naslednjem napadu prišli do izenačenja. V preostalih treh minutah igralcem Streeta izida, kljub obupnim poskusom (zadeli so tudi vratnico), ni uspelo spremeniti. Sesko Račna je tako popolnoma zaslužno prišla do prvega naslova prvaka v novi občini Grosuplje. Izkazala se je s čvrsto in organizirano igro, predvsem v obrambi, o čemer govori tudi podatek, da so v trinajstih tekmah prejeli le 10 zadetkov, kar je med vsemi ekipami daleč najmanj.

Končni vrstni red:

1. Sesko Račna (22 točk)
2. Street (20)
3. Don Juan pub 1 (19)
4. Olympic Sport (17)
5. Trma (16)
6. Don Juan pub 2 (12)
7. Pupa pub Finlandia (8)
8. ViBo (8)
9. Ta Leseni (3)
10. Bife Marinčič (0)

Kvaliteta letošnje lige je bila boljša kot v prejšnjih letih. Sodelovalo je več dobrih ekip, zato so bile tekme bolj izenačene, liga pa zanimiva vse do konca. To se vidi iz same lestvice, saj so razlike med najboljšimi minimalne. Nižje

od pričakovanj je zlasti Olympic Sport, ki je izvrstno igral proti najboljšim ekipam. Premagal je tako Sesko Račno, kot Street, vendar so ga spodrseljaji proti Trmi, drugi ekipi Don Juan Puba in zlasti Pupa pub Finlandiji oddaljili od samega vrha. Najbolj pozitivno presenečenje je vsekakor Sesko Račna, saj ni prav nihče pričakoval, da lahko v tako močni konkurenci celo zmagaja.

Medobčinska veteranska liga

V petek 4. septembra se je s sedmim krogom nadaljevala tudi medobčinska veteranska liga. Po spomladanskem delu (ekipe so po dvakrat odigrale vsaka z vsako) je bil vrstni red sledeč: **1. Don Juan pub (13 točk) 2. Bomax Iv. gorica (10) 3. ŠD Dobropolje (7) 4. Conto Št. Jurij (3).** V nadaljevanju je svojo premoč dokazal Don Juan pub, ki si je dva kroga pred koncem tekmovanja tudi teoretično že zagotovil prvo mesto. Za drugo mesto sta se ves čas enakovredno potegovala Bomax in ŠD Dobropolje, ki pa je svoje možnosti napravilo potem, ko je zamudilo na tekmo predzadnjega kroga.

Vrstni red po 11. krogu, ki pa se v zadnjem krogu ne more več spremeniti:

1. Don Juan pub (26 točk)
2. Bomax (17)
3. ŠD Dobropolje (13)
4. Conto Št. Jurij (4)

Ekslibrisi v Knjižnici Grosuplje

Celo poletje so si lahko obiskovalci Knjižnice Grosuplje ogledovali **razstavo Ekslibrisov slovenskih knjižnic in knjižničarjev.** Natečaj sta izpeljala Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Društvo Exlibris Sloveniae. N razpis je 29 avtorjev poslalo 54 ekslibrisov, za grosupeljsko knjižnico je svoj izdelek, pegaza (linorez), prispevala Eva Barborič.

Ekslibris je latniški znak v knjigi, navadno izdelan v grafični tehniki, z napisom ex libris (iz knjig, iz moje knjižnice), z lastnikovim imenom in pogosto umetniški motivom, ki je povezan z lastnikovim imenom, stanom ali zanimanjem. Navadno je kot samostojen listič nalepljen na notranjo stran sprednjih platnic, nekateri so

v knjigi odtisnjeni kot suhi žig. Ekslibrisi imajo že dolgo zgodovino, saj sta že egipčanski faraon Amenofis III. (1411-1375 pr. n.št.) in asirski kralj Asurbanipal (669-637 pr.n.št.) s ploščicami s svojima imenoma označila knjige iz svojih knjižnic. Močnejše se je ta znak lastništva razvil konec 15. stoletja in ostal med ljubitelji knjig do danes.

Na Slovenskem so svoje knjige najprej označevali samostani (Stična, Bistra, Kostanjevica), ponavadi s pečatom ali z ročnim vpisom lastništva. Najstarejši naslikan lastniški znak pri nas je znan iz leta 1540 na lesenih platnicah medicinske knjige, ki je pripadala kranjski plemiški družini Apfaltrer, pa je pozneje prišla v stiški samostan, od tam p

v knjižnico zdravnika Marka Gerbeca iz Šentvida pri Stični.

Mnoge znane plemiške družine in posamezniki so imeli svoje ekslibrise (Auerspergi, Janez Vjkard Valvasor, Tomaž Hren, Andrej Smole. Tudi znani slikarji so ustvarjali ekslibrise (Ivan Vavpotič, Maksim Gaspari, Tone Kralj, Štefan Horvat). Zanimanje je naraslo z ustanovitvijo društva Exlibris Sloveniae 1967. Leta. Mnogi ljubitelji knjig so postali tudi zbiral-

ci ekslibrisov.

Knjiga je vedno pomenila vrednoto, ki jo je treba čuvati, označiti njeno avtorstvo in lastništvo. Zato ni čudno, da so tudi ekslibrisi čudovite male mojstrovine, ki dajo knjigi tisto dovršenost, ki je ljubiteljem knjig tako draga. Seveda pa vse to zelo malo pomeni zapriseženemu sodobnemu računalnikarju, ki govori le o umiranju knjige in slavi le stroje.

Marija SAMEC

Ob prerani izgubi drage žene, mame in babice

ANICE ERJAVEC

Iz Velike Račne, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali, se ji ob slovesu poklonili in jo spremili na njeni zadnji poti na Kopanj. Zahvaljujemo se g. župniku Lucijanu Potočniku za besede sožalja, tolažbe in opravljeni pogrebni obred. Hvala domačim pevcem, ki so ji zapeli v slovo. Najlepša hvala sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste darovali cvetje in sveče.

Za njo žalujemo: mož Lojze, sin Dušan z družino in sin Milan

Ob prerani in boleči izgubi drage žene, mamice in babice

MARIJE SEVER

iz Št. Jurija se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste bili v težkih trenutkih z nami in nam pomagali. Hvala za izrečeno sožalje, tudi delavcem in upokojencem Motvoza in platno Grosuplje. Hvala vsem, ki ste darovali sveče in toliko cvetja, ki ga je imela tako rada. Zahvala tudi župniku g. Hostniku za lepo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala družinama Zupančič in Kovač iz Dolenje vasi, in družini Karun iz Št. Jurija.

Njeni: mož Stane, hčerka Zdenka in sinova Janez in Matjaž

Tiho, kot je živela, je odšla od nas v 87. letu naša ljuba mama, babica, prababica, sestra, teta in svakinja

ALOJZIJA BARLIČ

iz Št. Jurija pri Grosupljem

Iskreno se zahvaljujemo za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem. Iskrena hvala dr. Sraki in vsem patronažnim sestram Zdravstvenega doma Grosuplje, predvsem ga. Nuši za zdravniško pomoč na domu, župniku g. Hostniku za lep govor in cerkveni obred, Šentjurskemu oktetu in cerkvenemu pevskeemu zboru za lepo petje.

Vsem iskrena hvala.

Otroci: Joža, Majda in Jože z družinami

Grosuplje, kdo bo tebe ljubil?

(osebno razmišljanje X)

Ko sem bil mlad in brez očeta na kmetiji, mi je sosed dejal: "Če ne boš vedel, kaj delati, potem glej, kaj delamo pri nas, pa še ti pojdi tisto delat, dosti ne boš pogrešil." Da je to res, sem se sam mnogo-krat prepričal.

Ko pridem v Ljubljano na različne državne organe ali v kraje širom po Sloveniji in se predstavim, od kod sem, je prvi pozdrav: "O, vi ste pa od tam, kjer imate cigane!"

Čemu in komu je bilo potrebno, da je naš lepi kraj dobil tako slabo prepoznavnost. Zaradi nekaj nestrpnosti, ki so s svojo zgle-danostjo vase to našo posebnost šli razlagat vesoljni Sloveniji na TV.

Kakšna kratka pamet! Zakaj, čemu?

Hočemo postati mesto – podjetniško, obrtniško, trgovsko. Gradimo šole in vrtce. Za vse to so potrebni ljudje, da to uresničijo. Torej, v kraj moramo pridobiti novih ljudi. Zakaj? Edino ljudje so gibalno obstoja, razvoja, na-

predka, dela in zaslužka. Vse ostale priljubljanske občine se tega izredno dobro zavedajo, kakor tudi sam center Ljubljana. Iz Grosupljega pa se ljudje celo izseljujejo. Za nove ljudi gradijo hiše, bloke, nove stanovanjske soseske, samo da bi njihovi kraji bili privlačni, zato tudi zelo pazijo na pozitivno reklamiranje svojega kraja in poudarjajo pozitivne vrednote svojih okolij. Nekateri v Grosupljem, ker tega ne vedo, pa delajo ravno nasprotno. S slabimi reklamami za kraj, z aferami, brez pozitivne informacije o ljudeh in kraju. Vprašujem se, v čigavem imenu delajo to? Kdo jih je pooblastil? Bomo nazadnje ostali zaostal kraj brez pozitivnega mišljenja in možnosti hitrejšega razvoja in napredka?

Naj vsakdo, ki razširja takšne in drugačne informacije, razmisli o svojem nepametnem početju in naj si še enkrat prebere uvodni poduk... In še nekaj: pamet je boljša kot žamet!

Anton ŽITNIK

Mirno, do zadnjega diha brez tožbe odhajaš, a v naših srcih za vedno ostajaš.

Ob boleči izgubi naše skrbne mame in babice

MALČI KASTELIC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ker ste bili v teh težkih trenutkih z nami in jo spremljali na zadnji poti. Hvala Vam za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove cerkvi in za sv. maše. Iskrena hvala ga. Fani Hren, Fani Kralj in Rezki Hočevnar za požrtvovalno delo. Zahvala velja g. Petru Hostniku za vzpodbudne besede v cerkvi. Prav tako hvala g. Branetu Žitniku in g. Avgustu Grilu za besede slovesa ob odprtem grobu. Lepa hvala gospodom župnikom dr. Francu Šuštarju, Jožetu Kastelicu, Francu Novaku in Pavlu Juhantu za lepo opravljen pogrebni obred, katerega so polepšali ubrani glasovi pevskega zbora Sv. Mihaela, zbora Samorastniki iz Žalne in zaigrana Tišina. Z mislijo, da po tem življenju ne ostane to, kar smo zbrali, temveč tisto, kar smo dali, se Vam še enkrat zahvaljujemo.

Njeni: Matjaž, Igor in Andrej z družinami

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

FRANCA POTOČARJA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili svoje sožalje, darovali za cvetje, sveče in v ostale namene.

Posebno zahvalo izražamo gospe dr. Fani Grabljevec, gospodu župniku dr. Francu Šuštarju, gospe Fani Kralj, pevcem s Police, gospe Pavli Omahen, gospodu Mihi Gumzeju, hvala lepa pogrebem in vsem ostalim sosedom za kakršnokoli pomoč, ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Njegovi: žena Angela ter sinova Bojan in Franci z družinama

Ko je iz srca bolečina prevelika,

se tudi solza posuši,

le duša nemo vpije,

zakaj več Tebe ni ...

Ob mnogo prerani in boleči izgubi moža in očeta

JOŽETA RUSA, ml.

Iz Žalne, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih nudili oporo in nam nesebično pomagali. Hvala tudi vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje in darovali cvetje, sveče ter maše v njegov spomin.

Najlepša hvala gospodu župniku Andreju Šinku za lep pogrebni obred, gasilcem GD Žalna in ostalim gasilcem, ki ste ga pospremili na zadnji poti ter pevskeemu zboru Samorastnik.

Vsem še enkrat iskreno: hvala!

Žalujoci: žena Barica, sin Jožko in hči Marinka

Zdrav duh v zdravem telesu – z atletskim klubom "ŠPELA"

Kakor sami veste, je za otrokov razvoj in njegovo sprostitev odločilnega pomena, da se otrok že v rani mladosti pravilno usmerja na življenjsko pot. V AK "Špela" vam želimo pri tem pomagati in naučiti vašega otroka spretnosti, ga seznaniti z osnovnimi elementi gimnastike, atletske šole in seveda igre z žogo. Tako poskušajo otroci skozi igro spoznati osnovne elemente kraljice športa.

Aletiko bo na obeh osnovnih šolah vodila trenerka atletskega kluba "Špela" - Špela D. Treningi bodo potekali v telovadnici OŠ, v lepem vremenu pa zunaj, na svežem zraku. Organiziramo pa tudi neobvezne vsakoletne priprave.

Mesečna članarina znaša 2.500,00 sit.

Vpišete se lahko vsak četrtek od 18,00 do 19,00 na igrišču pred O.Š. L. Adamiča na Tovrniški cesti in vsak torek ob istem času pred O.Š. Brinje.

In še presenečenje: Vsak vpisani član prejme majico AK "Špela"!

GAMBO d.o.o.
DE Kosovelova 2, 1290 Grosuplje
Podjetje za proizvodnjo, trgovino in inženiring

Tel: ++ 386 61 766-050
Faks: ++ 386 61 766-053

http://www.gambo.si
e-mail: info@gambo.si

**Na vašo željo
Vam naredimo
računalnik po
vaši meri**

AKCIJA !

RAČUNALNIKI IN OPREMA

**Brezobrestni
Kredit
do 12
mesecev**

na lokaciji Kosovelova 2 in v maloprodajni
trgovini **EL-TEHNIKA** (Jože AHLIN s.p.) tel.771-451 v Grosuplju.

BASIC

- Matična plošča Concord
- Procesor IBM Cyrix 233 MHz
- Hladilnik z ventilatorjem
- Trdi disk 2.1 GB
- Grafična kartica S3 2MB
- Disketna enota 1.44
- Ohišje mini tower 200W
- Spominski modul 32 MB
- Miška Genius
- CD ROM 36 x hitrost
- Zvočna kartica 16
- Zvočniki aktivni 80 W
- Tipkovnica WIN95 SLO
- Windows 98 na CD zgoščenki

99.900,00

ADVANCED

- Matična plošča Concord P II
- Procesor Intel Celeron 266 MHz
- Hladilnik z ventilatorjem
- Trdi disk 3.5 GB
- Grafična kartica S3 4MB
- Disketna enota 1.44
- Ohišje midi tower 200W ATX
- Spominski modul 32 MB
- Miška Logitech
- CD ROM 36 x hitrost
- Zvočna kartica 16
- Zvočniki aktivni 80 W
- Tipkovnica WIN95 SLO
- Windows 98 na CD zgoščenki

129.900,00

EXTREME

- Matična plošča Concord P II
- Procesor Intel Celeron 300 MHz
- Hladilnik z ventilatorjem
- Trdi disk 4.3 GB
- Grafična kartica S3 4MB
- Disketna enota 1.44
- Ohišje midi tower 200W ATX
- Spominski modul 64 MB
- Miška Logitech
- CD ROM 36 x hitrost
- Zvočna kartica 16
- Zvočniki aktivni 120 W
- Tipkovnica WIN95 SLO
- Windows 98 na CD zgoščenki

169.900,00

Tiskalniki svetovnih proizvajalcev:

**EPSON, HP,
CANON**

Doplačilo za monitor

FUNAI 15"	28.000,00
HANSOL 15"	32.375,00
HANSOL 17"	62.375,00
NOKIA 15"	53.000,00
NOKIA 17"	93.625,00

Nadgranja starih računalnikov
Izdela spletnih strani
Oprema trgovin in gostinskih lokalov
Programi za trgovine in gostinske lokale

IKOM PLUS, d.o.o.

Za delo na področju regulacije strojne energetike za določen čas (z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas) takoj zaposlimo

1. ELEKTROINŽENIRJA in
2. ELEKTROTEHNIKA

- oba s področja elektronike
- lahko tudi pripravnika.

Zainteresirani kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1/ Končana Fakulteta za elektrotehniko

pod 2/ Končana Elektrotehniška srednja šola.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite na naslov IKOM Plus, d.o.o.

Grosuplje, Kosovelova 2, lahko pa nas pokličete

po telefonu: 762-240.

NE PREZRITE!

Ker bo novembrska številka Grosupeljskih odmevov prinašala VOLILNO PRILOGO, oddajte članke najpozneje **do 28. oktobra 1998.**

Gradivo za VOLILNO PRILOGO (za svetnike občinskega sveta in župane) pa najpozneje do srede, 4. novembra 1998, ker bo 5. novembra seja uredniškega odbora.

Natančna navodila o vsebini volilne priloge z vsemi podatki, ki jih potrebujete za sestavo, lahko od petka, 23. 10.1998 dalje dvignete osebno v Uredništvu Grosupeljskih odmevov, Grosuplje, Kolodvorska 2.

Uredništvo

Hranilnica

LON d.d. Kranj

V OKTOBRU – MESECU VARČEVANJA
SE ZAHVALJUJEMO SVOJIM VARČEVALCEM ZA
ZUPANAJE IN HKRATI NUDIMO

NAJBOLJŠE OBRETNOSTNE MERE ZA TOLARSKE VEZAVE:

**Poskrbimo pa tudi za Vaše denarne težave in
vam v najkrajšem času odobrimo**

POTROŠNIŠKI, OBRTNIŠKI ALI PODJETNIŠKI KREDIT
po obrestni meri že od T + 5,9 % dalje

**ZA VARNO, NEODVISNO IN PRIJAZNO PRIHODNOST VAM
NUDIMO ODLIČNO RENTNO VRČEVANJE**

V HRANILNICI LAHKO PLAČATE VAŠE POLOŽNICE Z NAJMANJŠO
PROVIZIJO IN KUPUJETE TER PRODAJATE TUJO VALUTO

**ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3
OZIROMA NAS POKLIČITE**

Poslovna enota

MAGRO

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon: 061/764-600

061/764-300

Faks: 061/761-719

Grosupeljski odmevi - Ustanovitelj je občinski svet občine Grosuplje - Uredniški odbor: Ivo Brečič, Barbara Pance, Andreja Podlogar, Matjaž Trontelj in Anica Zajec. - Glavna in odgovorna urednica Alenka Adamič - Tehnična urednica Alenka Adamič - Lektorica Marija Samec - Naslov uredništva Kolodvorska 2, Grosuplje Računalniški prelom U&D, Ulaga - Tisk GRAFIS Grosuplje - Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 4.500 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Glasilo občine spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 6,5 odstotkov.